

Szerkesztőség, kiadó- hivatal és nyomda Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10 Telefon: Szerk. és kiadóhivatr 977, 228 és 1047 Disz'tér 2. II. 8.

Egy szám ára ... 5

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK Romániában

Egész évre — — 1050 Félévre — — — 550 Negyedévre — — 290 Egy hónapra — — 100 Az előfizetési ár a „Föld” című folyóirattal együtt hav-ként 10 lejjele drágább Csehszlovákiában Egy hónapra — ck 40.— Egy szám ára — ck 2.—

1926 február 8 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 31 szám

5686. Söbát 24

Számvetés a választások előestéjén

A választások előestéjén, amikor már csata-rendben sorakoztak egymás mellé és egymás ellen a politikai pártok és gazdasági alakulatok, van ideje a számvetésnek. Most kell minden választási demagógiától mentesen nyilatni és őszintén felállítani a mérleget, amely megmutatja, hogy mit jelent a mi számunkra az az út, amelyen harcba indultunk.

Nekünk, erdélyi zsidóknak többet, sokkal többet jelentenek a közéleti választások, mint az ország skarmelyik politikai pártjának, vagy gazdasági alakulatának. Az erdélyi zsidóság aktív szereplésére jelentőségeben messze felülmúlja a szobai politikai demonstrációkat: a hét év előtti új zsidó célkitűzések első számoltató belpolitikai konzekvenciáját jelenti. Az a tény, hogy az erdélyi zsidóság mint kompakt egység akar résztvenni a választási kampányban és hogy nyit elhatározással szegődött a demokratikus román nép fegyvertársul, már a zsidó reneszánsz szimbólumát jelenti.

A régi zsidóság tragikus sorsa volt, hogy szétforgácsolt tagokkal öröklődött fel a partok malomkövei között és legtöbbször pillanatnyi apró érdekekért azoknak a szekerét segített tolni, akik, amikor a segítségre már nem volt szükség, ellene fordultak. Ez a különös politikai rövidlátás érthető volt a zsidóság mindenkori egyforma helyzetében, a segítségre mindig sürgős szükség volt és a kényszerítő szükségesség elhomályosította a messihi jövő céljait. A zsidó tömegek megosztott erővel hadakoztak külön pártokban, külön pillanatnyi célokért és ha a pillanatnyi célok egyikik, másika teljességébe is ment, a zsidó problémák továbbra is megoldatlanul maradtak.

Ámde az erdélyi zsidóság óriási többsége sorsdöntő lelki átalakulásokon ment keresztül az elmúlt hét esztendőben. A pozitív zsidóság kiélésének útjára lépett és ennek az utnak egyik legnagyobb jelentősége, hogy a máról holnapra való életet a zsidó jövőnek célja váltotta fel. Ennek az új zsidó célnak a konzekvenciáit le kell vonni az élet minden vonatkozásában. Ennek az új lelki diszpozíciónak a belpolitikai elhelyezkedésünkhöz való vonatkozásait számítottuk le akkor, amikor egységes és zárt sorokban megyünk a választási küzdelembe a demokratikus törekvéseket reprezentáló ellenzéki pártok oldalán.

Az a paktum, amelyet a zsidó választási blokk kötött a nemzeti párttal, örvendetes megnyilatkozása a zsidó lelkek felszabadulásának. Nemcsak pillanatnyi érdekeket garantál nekünk ez a megegyezés, nemcsak a momentán sebeket hegeszti be, hiszen pusztán ennek nem is volna semmi jelentősége, ez a megegyezés egy életre szól és jelenti azt, hogy a nemzeti párt által képviselt demokratikus gondolat, amely mellett hűségesen tartunk ki a hatalomról való száműzésében, ha uralomra kerül, meg fogja teremteni kulturális és szociális érdekeink kiélési lehetőségeit. Azok a zsidó tömegek, amelyek keresztülmentek az utóbbi évek tisztító retortáin és amelyek úgy érzik, hogy eljutottak a pozitív zsidóságot jelentő átalakuláshoz, benső örömmel sorakoznak a zsidó egységet jelentő zászló alá, amely a jövőben való hitet jelenti. Meg kell végre értenie mindenkinek, hogy eljött az ideje annak, amikor a saját sorsunkkal kell törődnünk. Amikor a mi egzisztenciánk mellett gyermekeink jövődjét is kell felépítenünk, amikor a ma mellett a mi igazi érdekeink, a zsidó holnapok számára is, dolgoznunk kell. Ehhez pedig az ut a zsidó egységen keresztül vezet.

Bratianu Jonel nem írta alá a Magyar Párt paktumát

Lepadatu miniszter üres kézzel jött Kolozsvárra. A szászok önálló listával mennek a választási küzdelembe. A regálban nem fogadják el az ellenzéki jelölőlistákat. A nagyváradi zsidó blokk is megkötötte a paktumot a nemzeti párttal

(Oradeamare Nagyvárad, február 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradi zsidó választási blokk, a központi zsidó választási blokk megállapodásának szellemében felvette a tárgyalásokat a román nemzeti párttal. A két párt közötti tárgyalások eredményesen zárultak le és a paktumot a kolozsvári egyezmény szellemében megkötötték. A román nemzeti párt akceptálta a zsidó választási blokk valamennyi kívánságait.

(Cluj-Kolozsvár, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt 11 órakor érkezett Kolozsvárra az expressz Lepadatu kultuszminiszter, hogy befejezze a tárgyalásokat a Magyar Párt és a kormány között létrejött paktum ügyében. Várady Auréldr., a Magyar Párt alelnöke azonnal a miniszter elé járult és a vele folytatott tanácskozások után összehívta a Magyar Párt elnöki tanácsát. Kiszivárgott hírek szerint Lepadatu miniszternek az lett volna a kolozsvári missziója, hogy a Bratianu Jonel által aláírt paktumot elhozza magával a Magyar Párt részéről való ratifikálás végett. A miniszter közölte azonban a Magyar Párttal, hogy a miniszterelnök a paktumot nem írta alá, bár kötelezőnek ismeri el.

Lepadatu miniszter közlése kínos feltűnést keltett a Magyar Párt körében. Heves vita után a Magyar Párt elnöki tanácsa elhatározta, hogy a paktum aláírását egyelőre nem fozszorozza, de a kormánnyal kötött megállapodásokat továbbra is fentartja.

A Magyar Párt egyébként most dolgozik a jelölőlisták összeállításán. A listákat holnap mutatják be Lepadatu miniszternek.

Egy érdekes epizód

A kamara tegnapi viharos ülésének érdekes jelenete volt az, amikor Vajda Sándor elővette az „Ellenzéket” és abból magyarul felolvasta Iteanu alelnök interjúját. Erre az egyik liberális képviselő közbevetett:

— Milyen jól áll Önnek a magyar szó! Vajda: Azt hittem, hogy amióta a magyarokkal paktumot kötöttek, magyarul is megtanultak. Avagy nem tetszik Önöknek, amit csináltak? Megbánták, szégyelik magukat? A mai „Lupa” egyébként a leghatározottabban állítja, hogy az általa lekötött paktum-szöveg teljesen megfelel a valóságnak.

Sajtóharc a magyar paktum körül

A „Viitorul” válaszolt az „Universul” mai közlésére, amelyben felszólítja a kormányt, hogy nyilatan mondja meg, mi igaz a paktum-kérdésről elterjedt hírekből. A „Viitorul” a következőben válaszolt: „Az „Universul” akarva, nem akarva, konfuzióban van. A liberális párt és a Magyar Párt között választási paktum jött létre. A pártot nem lehet kötelezni arra, hogy ezt a paktumot nyilvánosságra hozza, mintahogyan a liberális párt sem kötelezi az egyesült ellenzéki pártokat a közöttük létrejött egyezmény publikálására. A kormány nem kötött semmiféle megállapodást a Magyar Párttal. A kisebbségek jogait törvények szabályozzák és ha a kisebbségek és az állam közötti viszony ügyére vonatkozólag tárgyalások folynak a kormány és egy kisebbség között, ebből az országnak csak haszna lehet. Az „Universul” legyen megnyugodva afelől, hogy a liberális párt sohasem áldozta fel az országot, illetve a román nemzet érdekeit választási célokért. Az egyesült ellenzék köré csoportosult pártok egyike sem mondhatja ezt magáról.”

Maniu Gyula nyilatkozata az ellenzék és a zsidóság megegyezéséről

Maniu Gyula, aki ma délután ideérkezett, hogy itt résztvegyen a nemzeti párt végrehajtó bizottságának vasárnapi ülésén, fűrdő utcai világlátban fogadta munkatársunkat. Mosolyogva jön be a szalonba és azzal kezdi, hogy interjú nem ad. Ellenben rendkívül örül, hogy a zsidóság belépett az egységes ellenzéki frontba. Ennek a lépésnek az egész országban élénk visszhangja van. Jó politikai érzékről és egészséges politikai ösztönről tesz tanúságot.

Leülünk és arról beszélgetünk, hogy a jelenlegi kormányra milyen sors vár.

— Kétségtelen — mondja Maniu —, hogy a kormány a választásokon súlyos vereséget fog szenvedni. Ezt ő maga is tudja. A verebék is csiripelik és csak az nem látja ezt, aki nem akarja. Ismétlem, a kormány a végnapjait éli. Nem hónapok, hanem hetek kérdése a kormányváltozás.

Szóba kerül, hogy a liberális kormány esetleg a négy évvel ezelőtti taktikát fogja folytatni és erőszakosságokat fog alkalmazni a választásoknál. Elmondom neki, hogy éppen most kaptunk táviratot Cernavodából, ahol a választási agitációnál egy ottani zsidó lakost leszurattak, a választási bizottság elnöke pedig kijelentette, hogy ab ovo nem fogad el olyan listát, amelyiken ellenzéki jelölt is szerepel.

Maniu megcsóválta a fejét:

— Megbotránkozással értesülök arról, hogy az ellenzéki blokkban résztvevő pártok és egyének ellen a hatóságok tenyegető magatartást tanúsítanak. Mindig tiltakoztam a hivatalos közegeknek a választási kampányba való beavatkozása ellen, de hivalképpen a jelen esetben kívánom hangsúlyozni, hogy ajánlatos, hogy a hivatalos közegek minden visszaéléstől tartózkodjanak, miután az egységes ellenzéki front pártközi megállapodásának egyik főpontja a mostani választásokon elkövetendő visszaélések feltétlen megtorlása. És ez meg is fog történni kétségtelenül, mert a liberális kormánynak menni kell és menni is fog.

Kezét nyújtja és kikísér a villa nagy hallján keresztül. Az ajtóban egy pecére még megáll:

— Csak a magyarokat nem értem. Pedig képzelheti, hogy hogy áll a kormány, amikor a szászok, ezek az okos és előrelátó emberek, akik eddig mineig a kormánnyal tartottak, most különváltak tőle és izolálták magukat.

— Ismétlem, örülök a mi megegyezésünknek. Kérem, adja át üdvözetemet az uraknak.

A gazdasági blokk programja

A Kolozsvári Közgazdasági Blokk választási bizottsága változatlanul kitart azon álláspontja

mellett, hogy a város nyolcéves gazdálkodását eldöntő községi választások nem fokozhatók le a küszöbönálló országos választások előmérkőzéseire.

Ezen álláspontjához híven a vasárnap délelőtt 11 órakor az Iparkamarában megtartandó blokkgyűlés elé, a pénteki ülésen véglegesen megszövegezett városfejlesztési programjával együtt, jelölőlistát is elő fog terjeszteni.

Jelölőlistájára kizárólag közigazgatási és közgazdasági szakismertekkel és tapasztalatokkal bíró tömegvezetőket kíván felvenni és ezeknek a város teherviselő polgárai előtt ismert neveknek az erejével próbálja meg akcióját sikerre juttatni. A gazdasági blokk az alábbiakban állította össze városfejlesztési munkaprogramját: A politika teljes kizárása a városi ügyvezetésből és gazdálkodásból, gyors adminisztráció, a villamos- és vízhálózatok kibővítése, a város fejlődésének elősegítése, avárosi vagyon konvertálása, az adókérdések rendezése, a városi taxák fokozatos elszállítása és végül a tanács összes számadásainak és terveinek idejében való publikálása.

A szászok senkihez sem csatlakoznak

Nagyszebenből jelentik: Röviden megírta már az Uj Kelet, hogy a szász néptanács tegnap egész nap tárgyalta Hans Otto Roth elnökletével a községi választások ügyében. Határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint elvben úgy határoznak, hogy a községi választásoknál azokban a városokban, ahol a szászok kompakt tömegben élnek és többségben vannak, önálló listával mennek a küzdelembe. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a listán tisztán szászok fognak szerepelni, mert románokat is felvesznek. Erzsébetvárosban és Szászvárosban, ahol tudvalevőleg a szászok nincsenek többségben, a néptanács az ottani tagozatoknak szabadkezet biztosít olyan irányban, hogy a tagozatok maguk döntsék a helyi viszonyokhoz képest magatartásuk felől.

A szászok állásfoglalásáról Hans Otto Roth szász képviselő a következőket mondotta:

— A ma délutáni határozati javaslat csak elvben dönt a községi választások ügyében. A végleges határozatot egy delegációra bízták, amely delegációnak Hedrich, Schullerus szenátorok és én vagyunk a tagjai. Bizonyos információkat várunk még, amelyeknek azonban vasárnap délutánig feltétlenül be kell futniuk. Vasárnap délután 4 órakor ül össze ez a bizottság Nagyszebenben és ekkor adjuk ki a komünikét is a sajtó részére.

— Azon bukaresti híradás, amely szerint a szászok tárgyalásai a kormánnyal teljes siker-

rel jártak, koraiak. A néptanács úgy találta, a jelenlegi helyzet nem alkalmas arra, hogy egyik, vagy másik párt mellé álljunk. Az önálló lista látszott a jelen pillanatban a legoportunusabbnak és ezért határozotunk emellett.

Az ellenzéki pártok delegátusai ma folytatták tárgyalásaikat az elégedetlen averescánusok lezserelésére. Holnap utolsó ülést tartanak és ekkor döntenek, hogy az averescánusok maradnak-e az antiliberalis választási blokkban, vagy sem. Valószínű, hogy új elosztási arányt fognak megállapítani. A szocialisták holnap Bukarestben nagy népgyűlést tartanak, amelyen Madgearu is résztvesz és hatalmas propaganda-beszédet fog tartani.

Kezdődik a terror

Carna Vodából jelentik, hogy ott a választási agitáció elfajult. Az agitáció hevében egy jólismert antiszemita diák késsel megszurta Stern Adolf zsidó kereskedőt. A lakosság rendkívül izgatott. A választási elnökök eleve vizsautasítanak minden olyan listát, amely ellenzéki képviselők jelölését is tartalmazza.

Lopással vádolják Paderewsky zongoraművészt, Lengyelország volt miniszterelnökét

Rothmüller pittsburgi zenész öt ezer dollárt követel Paderewskytól

(Varsó, febr. 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kinos szenzáció tartja izgalomban a lengyel politikai és társadalmi köröket. Washingtonból ugyanis az a hír érkezett, hogy Paderewsky, a világhírű zongoraművész, aki Lengyelország első köztársasági elnöke volt, lopással vádolják. Paderewsky, aki jelenleg amerikai turnén van, érdekei ember s már sok eredeti kalandon esett át. A legnagyobb feltűnést akkor kellette világszerte, amikor a lengyel köztársaság elnöki székébe emelkedett, ami zongoraművészeknél meglehetősen ritka jelenség. Igaz, hogy a politikában korántsem volt olyan sikere a híres művészeknek, mint a zenében és meglehetősen népszerűtlen volt a lengyel lakosság előtt, amikor el kellett hagynia az elnöki széket. Paderewsky ekkor európai turnéra indult, végül a zongora mellett szerzett sikereinek és a politikában szerzett sikertelenségeinek betetőzéséül, elindult Amerikába, ahol természetesen hatalmas érdeklődéssel fogadták. De meglehetősen kellemetlen incidensbe keveredett a napokban. Jelentkezett nála egy Rothmüller nevezetű pittsburgi gentleman, az ottani szimfónikus zenekar tagja, aki megkérte Paderewskyt, hogy most már adja vissza neki a „műsört”.

— Micsoda műsört? — kérdezte a zongoraművész. — Ugyan, kedves mester, hát nem emlé-

Minisztertanács előtt a községi választások

Ma délelőtt Bratianu Jonel elnökletével minisztertanács volt, amelyen mindenekelőtt a községi választások kérdésével foglalkoztak. Elhatározták, hogy a parlament üléseit február 20-ig elnapolják, hogy a képviselők és szenátorok intenzíven résztvehessenek a választási propagandában. Hosszas vita után elhatározták, hogy a középiskolai tanárok felvételük a listákra, de tanítók és lelkészek nem. Az erre vonatkozó rendeletet még a mai nap folyamán táviratilag megküldték az összes prefektusoknak és a törvényszéki elnököknek.

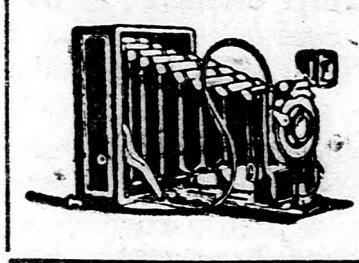
Ezután a választójogi javaslattal foglalkoztak és elhatározták, hogy a javaslatban a kisebbségeknek szélesebbkörű választó jogkör biztosításának és ezért ennek előkészítésére miniszteri bizottságot küldtek ki, amely Bratianu Vintila, Tatarescu, Dum és Alexandru Constantinescu miniszterekből áll. Ez a bizottság még a mai nap folyamán Alexandru Constantinescu lakásán ülést tart.

szik? Ne rég kölcsönadtam önnek egy értékes, régi műsört s ön megígérte, hogy egy hét múlva visszaadja. Nem akartam zavarni, de minthogy több hónap múlt el azóta...

— Kedves Mr. Rothmüller, ön bizonyára összetéveszt valakivel. Nekem sohasem volt szerencsém önhöz...

A beszélgetés egyre hevesebbé vált és Rothmüller ur a végén köszönés nélkül távozott a világhírű zongoraművész lakásáról. Az afférnek következménye is lett: néhány nap múlva újságikk jelent meg az egyik amerikai lapban, amelyben Rothmüller nyilvánosan azzal vádolja Paderewskyt, hogy egy régi értékes műsört lopott el tőle. Rothmüller egyébként fel is jelentette lopásért a lengyel zongoraművészt és 5000 dollárt követel rajta kárpótlásul.

Az amerikai közönség is nagy érdeklődéssel várja a per megindulását.

Vidéki amatőrfényképezők kérjenek arjegyzéket **POLITZER** fotóruházától Carei-Mare. Vidéki szétküldés. Alapítotatt 1896.

A fürthi messiás

— Regény —

21

Irta Jacob Wassermann

Ha olykor Náthán a feleségére pillantott, aki csöndes buskomorságnak adta magát és sokszor órákhosszat gunnyasztott lehunyt szemmel, akkor szorongást érzett a lelkében és utolsó megedeke a kincsei voltak. De azirányban is megtett mindent, hogy az emberek figyelmét maga felé fordítsa és pedig annál inkább, mennél erősebben érezte a megvetést, amellyel mindenki részéről találkozott. Így például, az egyik estén, nagy máglyát rakott a háza mögött, meggyújtotta, elébe állott mint egy oltárnak és imádkozott, amikor a láng lobogva szállt az ég felé. Az emberek megrémülve szaladtak hozzá és úgy kérdezték tőle, hogy mit jelentsen ez.

— Lent dobtam belé, — mondotta Náthán, de senki se tudta megérteni. Aztán folytatta:

— Egy gonosz álom miatt bőjtölök és rabbi bar Meckasja mondotta: „bőjtölés az álomnak olyan, mint a len a tűznek.”

Mindannyian gunyosan rázták a fejüket és elmentek. Azok a hírek, amelyek Rachel körül lábrakaptak, egyre csunyábbak, egyre kalandosabbak voltak és csakhamar tisztátalanak néztek. És mégis, úgy járt-kelt, mint egy alvajáró és egyre azokra a napokra gondolt, amikor a szerelem még széppé tette járását, amikor az éjszaka soha sem volt elég hosszú a boldogság üdítő italának teljes kiélvezésére — de mindez már elmúlt.

Szombaton, november huszonnyolcadikán kellett utnak indulni. Hajnali órákban, még

jóval előbb, hogy pirkadt a keleti ég, az egész község egybegyűlt a zsinagógában. A szent könyvet kivették a frigyszekrényből és a vének legidősebbje, horgadt fejjel, a lélek alázatosságában és sápadtan vitte ki. Az egész község, ember hátán és a samesz, vagyis a templomszolga eloltotta a gyertyákat, lakatra zárta a templom kapuját és a nagy, üres csöví kulcsot a templom mellett egy biztonságos helyen elásta. Akkor aztán sirás hallatszott sok fal mögül: ez a sirás a rabszolgaság és a megvettetés helyéről vett bucsúnak szólt.

A szekerek a temető falának közelében gyülekeztek. Eső hőkölygött a szürkülő reggelbe és a vihar síkongva száguldott a kocsisátrak között. A reggeli szürkületben kétszeresen kietlenül terültek el a messzi földek és az elhagyott házak, mintha hívogatón integettek volna, üres ablakaikban volt valami vonzó és óva figyelmeztető. Asszonyok rikácsoltak az ázott terepen, kutyák ugattak, gyermekek nyöszörögtek, a férfiak hozzátartozóik után kiáltottak és a barmok bögtek. Cigányok csatlakoztak a menethez és megtűrték őket, mert utmutatóknak lehetett felhasználni őket. Az asszonyaik zagyva nyelvükön harsányan kiáltottak egymásnak a sivítő szélvészen át és egy csukott cigányszekérből egy hegedű hosszú moll-akkordjai csendültek ki nagyszerű gondatlansággal. Követ érkezett és jelentette, hogy a szabad birodalmi város nem engedi meg a szabad átvonulást a határan. A vándorut legközelebbi célja tehát délirányban a Svédkehalmra volt. Az aggodás egyre hangosabbá vált, hogy a nürnbergiek esetleg katonaságot küldenek ki, hogy a zsidókat maradásra kényszerítsék. Sokan úgy érezték, mintha sokezer esztendővel ezelőtt

történt események ismétlődnének szemük előtt. És az ég igazolta őket. Minden csapást a sötétség nagy csapása előzött meg. A nappal már előrehaladt és mégis éjszaka volt még. Az utak föláztak és a kocsikerekek mélyen belérekedtek a sárba. Cirle, akinek némileg előkelő csesztát adtak, sápadtan dőlt az ülés támlájára. A fiatal Wagenfeil, szakadó esőben, ott állott a kocs mellett. Tegnap, nagy ünnepélyességek közepette elhagyta keresztény hitét és a Messiás követője lett. Most aztán ő is velük akart menni, széjjel akart tépni az otthonhoz fűző minden köteléket, csak azért, hogy mindig láthassa Cirle arcát. Azzal mitse törődött, hogy Cirle a Sabbatai menyasszonya: annyi földöntúli és józantalanúság volt ebben, hogy ez a gondolat egyáltalán nem nyugtalanította. Nem is sejtette, hogy ő az oka a kivándorlók romlásának. Azt a csöndes erjedést, amely a városka keresztényei között észlelhető volt, az öreg Wagenfeil tiszteletes nyílt lángba lobbanította és még aznap folyamán készen volt a megegyezés a nürnbergiekkel a gyors beavatkozásra. Eddig is, csak az a gloriozitás és fenség, ami ezeknek a napoknak hangulatából kiáradt, bénította meg az ellenséges kezeket.

Hogy a temetőt szentségtelen kezektől megóvják, a kapuját ötszörös szent pecséttel zárolták el. Végre nyolcóra tájon, a legnagyobb zűrzavar közepette háromszoros kürtszó-jelt adott az indulásra. A cigányok már előbb körülveték az élelmiszerekkel megrakott kocsikat és úgy marakodtak a huson, kenyéren, mint a farkasok. A tumultusban egyik sem értette a másik szavát. Figyelmeztetés, biztatás eredménytelenül hangzott el.

Folytatása következik.

Claude
(Fővárosi)

Ariane egy vidéki kormányzó, aki maga is szerető lány, okos és intelligens. Kétféle hosszalábú iránta való szerelemmel azután elkallódnak mindegyikükben gyengeszívű jezeit adnak érte platanjai alatt azután az egyet azután egy kitérő puffadt fölé ane iránt és Ariane formái Eladja magát nben Moszkvából azt is megállapították még hétéig időzni. Ariane Moszkvába, ahol üzletfelétől rend

Moszkvában Operában ül, a megismerkednek egy emancipált. Még aznap este így hívják a székesedve éveken később jelenség tin és Ariane mindegyik titkár épen ez a folykötő kapcsolat, tetlen, mint a elhagyott korrajla birtokos ímg az öreg főkimért adag kiboncolja ma agyvelőjét, mi ugyanigy Arianehetet töltenek visszatérnek Mzések van, mi egyszer elutazilzeti elfogla Arianehoz.

Claude Ane művész, mindekes története bák és hiányok egyik alakja se hogy az Ariamindannyiunkéjuk magunkat át a könyvet.

Az Ariane nál jelent meg kapható.

PALAU
Breiner Sa
Estéknént az
Kola
és a kltür
Meleg és hi
Belépő dij
Ny

* Ügyvéd
véd Bucarest
Pasagiu Victo

mellett, hogy a város nyolcéves gazdálkodását eldöntő községi választások nem fokozhatók le a küszöbnálló országos választások előmérkőzéseire.

Ezen álláspontjához híven a vasárnap délután 11 órakor az Iparkamarában megtartandó blokkgyűlés elé, a pénteki ülésen véglegesen megszövegezett városfejlesztési programjával együtt, jelölőlistát is elő fog terjeszteni.

Jelölőlistájára kizárólag közigazgatási és közgazdasági szakismeretekkel és tapasztalatokkal bíró tömegvezetőket kíván felvenni és ezeknek a város teherviselő polgárai előtt ismert neveknek az erejével próbálja meg akcióját sikerre juttatni. A gazdasági blokk az alábbiakban állította össze városfejlesztési munkaprogramját: A politika teljes kizárása a városi ügyvezetésből és gazdálkodásból, gyors adminisztráció, a villamos és vízhálózatok kibővítése, a város fejlődésének elősegítése, a városi vagyon konvertálása, az adókérdések rendezése, a városi taxák fokozatos elszállítása és végül a tanács összes számadásainak és terveinek idejében való publikálása.

A szászok senkihez sem csatlakoznak

Nagyszébenből jelentik: Röviden megírta már az Uj Kelet, hogy a szász néptanács tegnap egész nap tárgyalt Hans Otto Roth elnökletével a községi választások ügyében. Határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint elvben úgy határoznak, hogy a községi választásoknál azokban a városokban, ahol a szászok kompakt tömegben élnek és többségben vannak, önálló listával mennek a küzdelembe. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a listán tisztán szászok fognak szerepelni, mert románokat is felvesznek. Erzsébetvárosban és Szászvárosban, ahol tudvalevőleg a szászok nincsenek többségben, a néptanács az ottani tagozatoknak szabadkezet biztosít olyan irányban, hogy a tagozatok maguk döntsék a helyi viszonyokhoz képest magatartásuk felől.

A szászok állásfoglalásáról Hans Otto Roth szász képviselő a következőket mondotta:

— A ma délutáni határozati javaslat csak elvben dönt a községi választások ügyében. A végleges határozatot egy delegációra bízták, amely delegációnak Hedrich, Schullerus szenátorok és én vagyunk a tagjai. Bizonyos információkat várunk még, amelyeknek azonban vasárnap délutánig feltétlenül be kell futniuk. Vasárnap délután 4 órakor ül össze ez a bizottság Nagyszébenben és ekkor adjuk ki a komünikét is a sajtó részére.

— Azon bukaresti híradás, amely szerint a szászok tárgyalásai a kormánnyal teljes siker-

rel jártak, koraiak. A néptanács úgy találta, a jelenlegi helyzet nem alkalmas arra, hogy egyik, vagy másik párt mellé álljunk. Az önálló lista látszott a jelen pillanatban a legoportunusabbnak és ezért határoztunk emellett.

Az ellenzéki pártok delegátusai ma folytatták tárgyalásaikat az elégedetlen averescánusok lezserelésére. Holnap utolsó ülést tartanak és ekkor döntenek, hogy az averescánusok maradnak-e az antiliberális választási blokkban, vagy sem. Valószínű, hogy új elosztási arányt fognak megállapítani. A szocialisták holnap Bukarestben nagy népgyűlést tartanak, amelyen Madgearu is résztvesz és hatalmas propaganda-beszédet fog tartani.

Kezdődik a terror

Cerna Vodából jelentik, hogy ott a választási agitáció elfajult. Az agitáció héreben egy jólismert antiszemita diák késsel megszurta Stern Adolf zsidó kereskedőt. A lakosság rendkívül izgatott. A választási elnökök eleve vizsautasítanak minden olyan listát, amely ellenzéki képviselők jelölését is tartalmazza.

Lopással vádolják Paderewsky zongoraművészt, Lengyelország volt miniszterelnökét

Rothmüller pittsburgi zenész öt ezer dollárt követel Paderewskytól

(Varsó, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Kinos szenzáció tartja izgalomban a lengyel politikai és társadalmi köröket. Washingtonból ugyanis az a hír érkezett, hogy Paderewsky, a világhírű zongoraművész, aki Lengyelország első köztársasági elnöke volt, lopással vádolják. Paderewsky, aki jelenleg amerikai turnén van, érdeke; ember s már sok eredeti kalandon esett át. A legnagyobb feltűnést akkor keltette világszerte, amikor a lengyel köztársaság elnöki székébe emelkedett, ami zongoraművészeknél meglehetősen ritka jelenség. Igaz, hogy a politikában korántsem volt olyan sikere a híres művésznek, mint a zenében és meglehetősen népszerűtlen volt a lengyel lakosság előtt, amikor el kellett hagynia az elnöki széket. Paderewsky ekkor európai turnéra indult, végül a zongora mellett szerzett sikereinek és a politikában szerzett sikertelenségeinek betetőzéséül, elindult Amerikába, ahol természetesen hatalmas érdeklődéssel fogadták.

De meglehetősen kellemetlen incidensbe keveredett a napokban. Jelentkezett nála egy Rothmüller nevezetű pittsburgi gentleman, az ottani szimfonikus zenekar tagja, aki megkérte Paderewskyt, hogy most már adja vissza neki a „műsort”. — Micsoda műsort? — kérdezte a zongoraművész.

— Ugyan, kedves mester, hát nem emlé-

Minisztertanács előtt a községi választások

Ma délután Bratianu Jonel elnökletével minisztertanács volt, amelyen mindenképp a községi választások kérdésével foglalkoztak. Elhatározták, hogy a parlament üléseit február 20-ig elnapolják, hogy a képviselők és szenátorok intenzíven résztvehessenek a választási propagandában. Hosszas vita után elhatározták, hogy a középiskolai tanárok felvehetők a listákra, de tanítók és lelkészek nem. Az erre vonatkozó rendeletet még a mai nap folyamán táviratilag megküldték az összes prefektusoknak és a törvényszéki elnököknek.

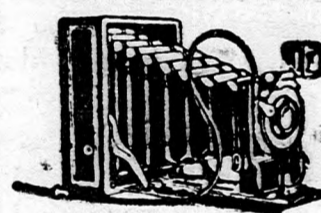
Ezután a választójogi javaslattal foglalkoztak és elhatározták, hogy a javaslatban a kisebbségeknek szélesebbkörű választó jogkör biztosítását és ezért ennek előkészítésére miniszteri bizottságot küldték ki, amely Bratianu Vintila, Tatarescu, Duca és Alexandru Constantinescu miniszterekből áll. Ez a bizottság még a mai nap folyamán Alexandru Constantinescu lakásán ülést tart.

szik? Ne rég kölcsönadtam önnek egy értékes, régi műsort s ön megígérte, hogy egy hét múlva visszajárja. Nem akartam zavarni, de minthogy több hónap mult el azóta...

— Kedves Mr. Rothmüller, ön bizonyára összetéveszt valakivel. Nekem sohasem volt szerencsém önhöz...

A beszélgetés egyre hevesebbé vált és Rothmüller ur a végén köszönés nélkül távozott a világhírű zongoraművész lakásáról. Az afférnek következménye is lett: néhány nap múlva újságikk jelent meg az egyik amerikai lapban, amelyben Rothmüller nyilvánosan azzal vádolja Paderewskyt, hogy egy régi értékes műsort lopott el tőle. Rothmüller egyébként fel is jelentette lopásért a lengyel zongoraművészt és 5000 dollárt követelt rajta kárpótlásul.

Az amerikai közönség is nagy érdeklődéssel várja a per megindulását.

Vidéki amatőr fényképezők kérjenek arjegyüket **POLITZER** fotóáruházról Carei-Mare. Vidéki szétküldés. Alapítotott 1896.

A fűrthi messiás

— Regény —

21

Irtta Jacob Wassermann

Ha olykor Náthán a feleségére pillantott, aki csöndes buskomorságnak adta magát és sokszor órákhosszat gunnyasztott lehunyt szemmel, akkor szorongást érzett a lelkében és utolsó meenedeke a kincsei voltak. De az irányban is megtett mindent, hogy az emberek figyelmét maga felé fordítsa és pedig annál inkább, mennél erősebben érezte a megvetést, amellyel mindenki részéről találkozott. Így például, az egyik estén, nagy máglyát rakott a háza mögött, meggyújtotta, elébe állott mint egy oltárnak és imádkozott, amikor a láng lobogva szállt az ég felé. Az emberek megrémülve szaladtak hozzá és úgy kérdezték tőle, hogy mit jelentsen ez.

— Lent dobtam belé, — mondotta Náthán, de senki se tudta megérteni. Aztán folytatta: — Egy gonosz álom miatt bűjtölök és rabbi bar Meckasja mondotta: „bűjtölés az álomnak olyan, mint a len a tűznek.”

Mindannyian gunyosan rázták a fejüket és elmentek. Azok a hírek, amelyek Rachel körül lábrakaptak, egyre csunyábbak, egyre kalandosabbak voltak és csakhamar tisztátalanak nézték. És mégis, úgy járt-kelt, mint egy alvajáró és egyre azokra a napokra gondolt, amikor a szerelem még széppé tette járását, amikor az éjszaka soha sem volt elég hosszú a boldogság üdítő italának teljes kiélvezésére — de mindez már elmúlt.

Szombaton, november huszonnyolcadikán kellett utnak indulni. Hajnali órákban, még

jóval előbb, hogy pirkadt a keleti ég, az egész község egybegyűlt a zsinagógában. A szent könyvet kivették a frigszekrényből és a vének legidősebbje, horgadt fejjel, a lélek alázatosságában és sápadtan vitte ki. Az egész község, ember ember hátán és a samesz, vagyis a templomszolga eloltotta a gyertyákat, lakatra zárta a templom kapuját és a nagy, üres csöví kulesot a templom mellett egy biztonságos helyen elásta. Akkor aztán sirás hallatszott sok fal mögül: ez a sirás a rabszolgaság és a megvetetés helyéről vett bucsúnak szólt.

A szekerek a temető falának közelében gyülekeztek. Eső hömpölygött a szürkülő reggelbe és a vihar sikongva száguldott a kocsisátrak között. A reggeli szürkületben kétszeresen kietlenül türtek el a messzi földek és az elhagyott házak, mintha hívogatón integettek volna, üres ablakaikban volt valami vonzó és óva figyelmeztető. Asszonyok rikácsoltak az ázott terepen, kutyák ugattak, gyermekek nyöszörögtek, a férfiak hozzátartozóik után kiáltottak és a barmok bögtek. Cigányok csatlakoztak a menethez és megtűrték őket, mert utmutatóknak lehetett felhasználni őket. Az asszonyaik zagyva nyelvükön harsányan kiáltottak egymásnak a süvítő szélvészen át és egy csukott cigányszekérből egy hegedű hosszú moll-akkordjai csendültek ki nagyszerű gondatlansággal. Követ érkezett és jelentette, hogy a szabad birodalmi város nem engedi meg a szabad átvonulást a határán. A vándorut legközelebbi célja tehát délirányban a Svédkehalm volt. Az aggodás egyre hangosabbá vált, hogy a nürnbergiek esetleg katonaságot küldenek ki, hogy a zsidókat maradásra kényszerítsék. Sokan úgy érezték, mintha sokezer esztendővel ezelőtt

történt események ismétlődőnek szemük előtt. És az ég igazolta őket. Minden csapást a sötétség nagy csapása előzött meg. A nappal már előrehaladt és mégis éjszaka volt még. Az utak fölzáltak és a kocsi-kerékek mélyen belekeledtek a sárba. Cirle, akinek némileg előkelő csészát adtak, sápadtan dőlt az ülés támlájára. A fiatal Wagenfeil, szakadó esőben, ott állott a kocsi mellett. Tegnap, nagy ünnepélyességek közepette elhagyta keresztény hitét és a Messiás követője lett. Most aztán ő is velük akart menni, szíjjel akart tépni az otthonhoz fűző minden köteléket, csak azért, hogy mindig láthassa Cirle arcát. Azzal mitse törődött, hogy Cirle a Sabbatai menyasszonya: annyi földöntúli és józantalanság volt ebben, hogy ez a gondolat egyáltalán nem nyugtalanította. Nem is sejtette, hogy ő az oka a kivándorlók romlásának. Azt a csöndes erjedést, amely a városka keresztényei között észlelhető volt, az öreg Wagenfeil tiszteletes nyílt lángba lobbantotta és még aznap folyamán készen volt a megegyezés a nürnbergiekkel a gyors beavatkozásra. Eddig is, csak az a gloriózitás és fenség, ami ezeknek a napoknak hangulatából kiáradt, bénította meg az ellenséges kezeket.

Hogy a temetőt szentségtelen peceztől megóvják, a kapuját ötszörös szent pecséttel zárolták el. Végre nyolcóra tájon, a legnagyobb zürzavar közepette háromszoros kürtszó-jelt adott az indulásra. A cigányok már előbb körülveték az élelmiszerekkel megrakott kocsikat és úgy marakodtak a huson, kenyéren, mint a farkasok. A tumultusban egyik sem értette a másik szavát. Figyelmeztetés, biztatás eredménytelenül hangzott el.

Folytatása következik.

Claude

(Fővárosi)

Ariane egy...
déli kormányzó...
aki maga is szer...
lány, okos és in...
rülrajongja. Ké...
egy hosszalabu...
iránta való szer...
folyamán azután...
elkallódnak min...
san gyengeszivü...
jezést adnak érz...
plátánjai alatt...
utazni az egyet...
azután egy kitü...
őreg puffadt fö...
ane iránt és a...
Ariane formáli...
Eladja magát n...
ben Moszkvából...
azt is megállap...
hattól hétig t...
időzni. Ariane...
Moszkvába, ajoy...
üzletfelétől rend

Moszkvában...
Operában ül, a...
megismerkednek...
egy emancipált...
Még aznap este...
gy hívják a sz...
kezdve éveken...
kesebb jelenség...
tin és Ariane...
mindegyik titk...
épen ez a foly...
kötő kapcsolot...
tetlen, mint a...
elhagyott kor...
kajla birtokos...
mig az öreg fö...
kimért adagol...
kiboncolja ma...
agyvelejét, mi...
ugyanigy Ari...
hetet töltenek...
visszatérnek M...
zésük van, mi...
egyszer elutazil...
üzleti elfogla...
Arianehoz.

Claude An...
művész, minden...
dekes története...
bák és hiányok...
egyik alakja se...
hogy az Ari...
mindannyiunké...
juk magunkat...
át a könyvet.

Az Ariane...
nál jelent meg...
kapható.

PALA

Breiner Sa

Estéknént az

Kola

és a kitü

Meleg és hi

Belépő díj

Nyl

* Ügyvédi...
véd Bucurest...
Pasagiul Victo

IRÓK ÉS IRÁSOK

Ariane

Claude Anet regéngé

(Fővárosi Könyvkiadó, Budapest)

Ariane egy orosz leány, aki valahol egy vidéki kormányzóházban él. Csak nagynénje van, aki maga is szeret élni, nála lakik. Gyönyörű lány, okos és intelligens, a városi fiatalemberek rürajongja. Különösen egy vidéki birtokos, egy hosszalábú kajla ember adja magát oda az iránta való szerelemnek. Ez az alak a regény folyamán azután egészen elkallódik, mint ahogy elkallódnak mindazok a férfiak, akik túlagósan gyengeszevűek a nőkhöz és tulontul kifejezést adnak érzéseiknek. Ariane a kis város platójánál alatt Moszkváról álmodik. Fel akar utazni az egyetemre, de nincsen pénze. Később azután egy kitűnő alkalom kínálkozik. Valami öreg puffadt földbirtokos kezd érdeklődni Ariane iránt és a dolognak az lesz a vége, hogy Ariane formális szerződést köt az öreg ural. Eladja magát neki minden vakációra, amelyekben Moszkvából hazajőhet, sőt szerződésükben azt is megállapítják, hogy a lány pontosan háttól hétig tartozik csak a földbirtokosnál időzni. Ariane ezen az alapon el is utazik Moszkvába, ahová öreg barátjától, jobban mondva nézetfelől rendszeresen kapja havi járadékait.

Moszkvában új élet kezdődik. Egy este az Operában ül, a szomszédok egy fiatalember, megismerkednek. Minden simán megy, ahogyan egy emancipált egyetemi hallgatóhoz illik. Még aznap este fent van Konstantin lakásán, egy hívják a színházi szomszédot, akinek ettől kezdve éveken át a szeretője marad. A legérdekesebb jelenségnek vagyunk a tanu. Konstantin és Ariane állandóan kineznek egymást, mindegyik titkolja a másik elől szerelmét, de éppen ez a folytonos kinezés adja azt az összekötő kapcsolatot, amely sokkal kevésbé széttörhető, mint a folyton égő szerelem. Mialatt az elhagyott kormányzósági városban a fiatal kajla birtokos hiába várja vissza Ariant és míg az öreg földbirtokos is csak a pontosan kimért adagokat kapja, addig Konstantin kiboncolja magának a leány egész lelkét, agyvéljét, minden izzét, teljesen uralja és ugyanígy Ariane Konstantint. Egy gyönyörű hetet töltenek a Fekete-tenger partján. Majd visszatérnek Moszkvába és mindig olyan érzésük van, mintha szakítanának. Konstantin egyszer elutazik Newyorkba, de alig telik le a fizetési elfoglaltságának ideje, siet vissza Arianehoz.

Claude Anet, aki egészen alacsonyrendű művész, mindenesetre ért ahhoz, hogy egy érdekes történetet adjon. Nagy pszichológiai hibák és hiányok vannak a regényben és bizony egyik alakja sem áll előttünk tisztán. De mint hogy az Ariane-regény problémái majdnem mindannyiunkéval közesek, könnyen beletaláljuk magunkat a milióbe és élvezettel lapozzuk át a könyvet.

Az Ariane regény a Fővárosi Könyvkiadónál jelent meg és az Uj Kelet könyvosztánál kapható.

PALAIS DE DANSE

Breiner Sándor PALACE kávéháza.

Estéknként az egész Európában óriási sikert aratott

Kola-Jazz-Band

hangversenyz

és a kitűnő teljesen új táncműsor.

Meleg és hideg vacsora. Elsőrangú italok. Belépő díj nincs! Tányérozás nincs!

Nyitva reggel 3 óráig

* Ügyvédi hír. Dr. Eugen Francovici ügyvéd Bucuresztiben irodáját Calea Victoriei 50. Pasagiul Victoriei Scara A. alá helyezte át.

A német közvéleményt nem elégítette ki a kampóskeresztesek elleni ítélet

A felmentett tisztek letartóztatását követelik

(Berlin, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A berlini esküdtbírósal halálos ítélete a kampóskeresztes terrorszervezetek négy tagja ellen nem elégítette ki a német közvéleményt. Különösen a republikánus sajtó van felháborodva amiatt, hogy a törvényszék von Senden főhadnagyot felmentette és szabadlábra helyezte, holott több tanu — többek között a halálra ítélt Stein felesége is — szembesítéskor kijelentette, hogy a gyilkosságban von Sendennek van a legtöbb része, mert ő bujtogatót és ő tervezte ki az orgyilkosság minden részletét. A másik három halálra ítélt szintén terhelően val-

lott von Senden ellen. Voltak tanuk, akik az ugyancsak szabadlábra helyezett Gutknecht kapitány ellen is vallottak, emiatt is nagy a felháborodás és azt mondják, hogy a szabadlábra helyezéssel a bíróság reakciónak akart kedvezni.

Von Senden szabadlábra helyezése miatt azért is fel vannak háborodva, mert ez a tiszt nemcsak a szerencsétlen Panier vadászkatonra meggyilkoltatásában bűnös, hanem egy törzsörmeister orgyilkosságában is, akinek ügyét azonban nem most, hanem majd hónapok után fogják tárgyalni. A sajtó követeli von Senden letartóztatását.

Általános sztrájkjal fenyegetőznek a bukaresti egyetemi keresztény hallgatói

(Bucuresti-Bukarest, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi egyetemen tegnap az előadások rendőri asszisztencia mellett folytak le. A másodéves hallgatók tegnapi anatómiai előadását 50 zsidó növendék is végighallgatta. Az előadás végeztével a zsidó diákokat rendőrök kísérték el az Elefterea-utca sarkáig, a legközelebbi villanyosig. Azonban alighogy a rendőrök a zsidók mellől eltávolították, a keresztény diákok nekirohantak és a villanyoson súlyosan bántalmazták őket.

Babes professzor előadásáról 20 zsidó növendéket kikergettek.

A Keresztény Diákok Szövetsége elhatározta, hogy memorandumban kéri az egyetemi szenátust, vegye revízió alá legutóbbi határozatait, mert különben az egyetem ifjúsága általános sztrájkba kezd. Tíznap határidőt adtak az egyetem tanácsának a határozat visszavonására. A diákság által sérelmezett határozat, mint ismeretes, arra vonatkozik, hogy a zavargásokban résztvevő hallgatókat egy évre kizárják az ország összes egyetemeiről.

Trozkij már lemondott a világforradalomról

Orosz külügyi expozé a textilmunkások kongresszusán

(Berlin, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Moszkvából a német fővárosba érkezett híradás szerint Trockij a moszkvai textilmunkások kongresszusa alkalmából beszédet tartott, amelyben foglalkozott külpolitikai kérdésekkel is. Beszélt a kínai forradalmi mozgalomról és követelte, hogy a keletkínai vasutak alkalmazottai igyekezzenek békét teremteni a kínaiak között és eloszlatni a gyanakvásnak azt a szellemét, ami visszamaradt az orosz imperializmus idejéből.

Az európai helyzetet Trockij reménytelennek látja. Európa — ugymond — be van szorítva egyfelől az amerikai szféra, másfelől a feltörekvő orosz szovjetunió közé. A stabilizáció periódusa nem tartott sokáig. Angliában és Franciaországban egyaránt mutatkoznak nyomai a megrázkódtatásnak. Anglia nem jut ki a gazdasági kríziséből és Baldwin védővám-politika

kája teljes sikertelenséggel végződött.

Az angol közgazdaság alapja, a szénipar inog. Az angol kormány áprilisban konferenciát fog tartani az ország nagyiparosai. Ettől a konferenciától mást elvárni nem is lehet, mint a krízis kiélesedését. Franciaországban valóságosan katasztrófális a pénzügyi helyzet. Csak ha az államhatalom energikusan közbelépne, akkor lehetne kijutni ebből a válságból, de történeti tapasztalatok szerint ez csak a munkásosztály kárára történhetik majd, ami bizonyára maga után vonja majd a francia dolgozók forradalmi hangulatát. Azonban nehogy azt higgyék, hogy számítani lehet Franciaországra, vagy Angliára dolgozó és proletárjai felkelésére. A polgárság és a parlamentarizmus züllése maga még nem jelent forradalmat. A forradalom attól függ, hogy az egyes országok kommunista pártjai mennyire állanak feladatuk magaslatán.

Bebizonyosodott, hogy víz és levegő van a Marson

Két amerikai tudós feltűnést keltő megállapítása

Newyork, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Másfél év telt el azóta, hogy a Mars-bolygó legutóbbi vizsgálataiban tartotta a világot. Száz és száz teleszkóp irányozott akkor a vörös csillag felé, amely szokatlan fényben pompázott az égbolton. Mindenki izgatottan kérdezte magától, vajon sikerül-e felfedni a nagy titkot és eldönteni, hogy a Marson van-e szerves élet. Az akkori amerikai megfigyelések különösen nagy érdeklődést váltottak ki. A Wilson-hegyen elhelyezett óriási csillagvizsgáló cső napokon át kutatta a Mars titkait. Az asztrológusok természetesen nem osztották a nagyközönség bizakodását, ők jól tudták, hogy az az óriási távolság, amelyben a Mars van a földtől, (circa 40 millió kilométer) csaknem lehetetlen teszi, hogy a rendelkezésünkre álló optikai műszerekkel a Mars berendezését megfigyeljük. Annál bizonytalanabbá tette ezt az a körülmény, hogy Siaparelli olasz tudós ismeretes elmélete a Mars csatornákról akkor már régóta összeomlott.

A kritikus napok elmúltak anélkül, hogy meghozták volna a nagy tudományos szenzációt. A vörös csillag újból eltávozott a földtől, kisebb és halványabb lett és amilyen mértékben távolodott, úgy csökkent a nagyközönség érdeklődése. A kiugrás csak akkor jelentkezett újból, amikor váncsiság csak akkor jelentkezett újból, amikor Amerika azoktól a titokzatos rádiójelektől volt hangos, amelyeket egyes felvevőkészülékek állítólag a Mars bolygóról jövnének regisztráltak.

Most azonban ismét rendkívül komoly formában került napirendre a Mars-kérdés. Két

amerikai csillagász, dr. Saint John és dr. Adams kétséget kizáróan megállapították, hogy a Marsot ugyanolyan levegőréteg borítja, mint amilyen a föld felett hullámszik. Ez a levegőréteg alkalmas arra, hogy alatta szerves élet lépezdjen. Alátámasztja a két tudós megállapítását az a körülmény, hogy a Mars levegőrétegének vizsgálatánál vizgöz buborékokat fedeztek fel. Eszerint tehát az organikus élet fenntartásához szükséges két legfontosabb elem: a víz és a levegő jelen van a Marson. A két tudós méréseket is eszközölt, amelyek kimutatták, hogy a Mars atmoszférájának egyötöde áll vizgözből.

A titokzatos bolygó, ezzel a felfedezéssel, ismét mértékeltet közeledett a teljes felismeréshez. A vizsgálódó szemek előtt a csodálatos vörös csillag lassanként mint egy második föld kezd kibontakozni.

Nagy harisnyavásár

mélyen leszállított árakkal

Kötött harisnya, minden színben..... Lei 25
 Flohr harisnya, minden színben..... Lei 58
 Muszlin harisnya, divatszínben..... Lei 69
 Cérna-muszlin, minden színben..... Lei 98
 Selyemfátyol harisnya, minden színben, Lei 125

BLATTI -- Főtér 13. szám

Divatköttyükben és kötöttárakban óriási választék.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A Palesztinahivatal közleményei

1. A legközelebbi hajóindulás Konstancából február 12-én, pénteken délután 5 órakor. E hajóhoz a transzport február 10-én, szerdán délelőtt 11 órakor indul a kolozsvári állomásról. Külön vagonról a Palesztinahivatal gondoskodik. Nyomafelelően figyelmeztetjük a kivándorlókat, hogy a hajóhoz vizumot csak február 8-ig szerzhetnek, azontúl nem, mert a konzulátus minden egyes vizumügyet hosszas tárgyalásig és erre az utolsó pillanatban képtelen lenne.

2. Vizumot kaptak: Róth Ármin lakatos Temesvár, Morgenstern Henrik Nagyvárad.

3. Előző közleményünkben kiharadt, hogy a férfimunkások korhatára, akik munkáscertifikátot kaphatnak: nem szakmunkásnál 18-35 év, szakmunkásnál 18-45 év, női munkásoknál 18-35 év.

4. Ismételtén kérjük a zsidó gazdákat, hogy szíveskedjenek címtiket a Palesztinahivatalnál közölni.

Klein Ernő Csaj Hamlaza-t kapott a Cionista Exekutívától, jelentkezzék a Palesztinahivatalban.

Dr. Weisz Fülöp főtitkár vasárnap Désen lesz a kivándorlási és Palesztinába való utazások ügyében az érdeklődők rendelkezésére áll.

A hátszegi műsoros estély január 30-án zajlott le a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében. A zsufolásig megtöltött teremben látni lehetett a város színe-javát nemzeti színpadra való tekintet nélkül. A műsor egyes számait frenetikus taps kísérte. Különösen Giszkalay János prólogja keltett általános tetszést. Szép volt Salamon Ella és Berkovits Margit spanyol tánc, valamint a pásztorjelenet, melyben Felter Margit gyönyörű hangon előadott román dalai arattak megérdemelt tapsokat. A „Salamon itélete“ élőképek díszes kiállítására és a színpad díszletezésére Mayer József jó ízléssel és fáradhatatlan buzgalommal dokumentálta. A két egyfelvonásos vígjáték, általános derűtséget kelteve, túlhaladta a megszokott műkedvelői előadások színvonalát. Schwartz Jakab, érzéssel adott elő Jiddis-dalokat. A zongorakíséretet öz. Schindler Gyuláné, az „Aviva“ lányok Reskó nénije szolgáltatta művészi tökéletességgel.

A szilágycehi zsidó nőegylet január 31-én rendezte meg az ezidei évad legjobban sikerült műsoros estélyét. A szereplőket Lebovits Jenőné elnöknő tanította be kiváló szakértelemmel. A szereplők közül kiemelendő Stern Böske és Beer Ilonka. Az előbbi keleti táncokat lejtett, míg az utóbbi zongorán klasszikus darabokat játszott. A többi szereplők is igen szép játékokat produkáltak. A műsort a reggeli óráig tartó tánc követte.

Az Ezra Zsidó Főiskolai Hallgatók Egyesülete

február 7-én, vasárnap délután pontosan 3 órai kezdettel irodalmi és tudományos előadást tart Calea Regele Ferdinand 70. (középső lépcső) I. emeleti helyiségében. Tárgysorozat: 3-5 óráig Antal Márk: Az arab-zsidó kultúra és Salomon Ibn Gabirol munkássága; öt óra után csupán orvosok és orvoshallgatók részére szakelőadás a tüdőtuberkolózis terápiajáról.

Kár minden kísérlet, mert

BLATT

harisnyái
a legjobbak

* Az Uj Kelet fiókkiadóhivatalt állított fel Temesváron. Értésítjük timisoarai előfizetőinket, hogy ottani székhellyel fiókkiadóhivatalt létesítettünk. Az Uj Kelet részére a jövőben hirdetések, előfizetéseket felyesz, reklamációkat elintéz Strausz Béla, Zsidó Nemzeti Szövetség I. Mercy-utca 2.

Egy francia városkába akarják áthelyezni a Népszövetség székhelyét

Németország hétfőn kéri felvételét a Népszövetségbe

(London, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Pár nappal ezelőtt megírta az Uj Kelet, hogy az oroszok akciót kezdtek annak érdekében, hogy a Népszövetség székhelyét helyezték el Genf-ből. Az oroszok főleg azért kívánják ezt, mert Vorovszkyt Svájcban gyilkolták meg a Oroszország mindezeidig nem kapott elégtételt a meggyilkolt Vorovszkyért. Oroszország épen ezért nem hajlandó résztvenni sem a leszerelési, sem az egyéb Népszövetséggel kapcsolatos konferenciákon. Az orosz nyomás alatt most már népszövetségi körökben is mozgalom indult meg a székhely megváltoztatása érdekében, tekintettel arra is, hogy Svájcban igen drága az élet.

Arról van szó, hogy a leszerelési értekezlet már a svájci határhoz közeledő francia városok egyikében, valószínűleg Lezainsben tartják meg, de Brüsszelről is beszélnek. Azért ajánlják elsősorban

A druzok elfogták Gamelin francia tábornokot?

(Jeruzsálem, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jeruzsálemben egyelőre még ellenőrizhetetlenül szenzációs hír terjedt el, amely szerint a lázadó druzok elfogták Gamelin francia tábornokot, amikor Bayrutba utazott és elhurcolták Dzebedrudza. Atrasz szultán tavaszi hadjáratra készül és a Hauran-területen hadicélokra adót szed. Beavatottak úgy tudják, hogy huszezer fontért tegevereket vásárolt külföldön és azokat Transzjordániába csempészte át.

Február 10-én új luxusadórendszer lép életbe

Az importált áruk után a vámoknál, a belföldi termékek után pedig a gyáraknál kell leróni a fényüzési adókat

(Bucuresti-Bukarest, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminisztérium a kereskedelmi szervezetek többszöri intervenciójára már régebben tanulmány tárgyává tette a jelenlegi luxus- és forgalmi adórendszer megváltoztatásának lehetőségeit. Az erre delegált bizottság már elkészítette javaslatát, amely három pontban foglalja össze a jelenlegi rendszer megváltoztatását: 1. a belföldön gyártott luxus-cikkek után az adót a gyárakban, 2. a külföldről importált cikkek után a vámoknál kell a fényüzési adót lefizetni és 3. adókievétel a kereskedelem és ipar bruttójövedelme után. (Az utóbbi csupán statisztikai célokat szolgálja.)

A javaslat végrehajtására a pénzügyminisztérium rendeletet küldött az összes vámhatóságokhoz, amelyben elrendeli, hogy a luxusadóról szóló törvény második és harmadik szakaszában foglalt behozatali cikkek után február 10-től kezdve a vámhivataloknál kell leróni az adókat, mint a fényüzési adókat. Az adó beszédése egyidejűleg történik a vám-illeték beszédéssel. A rendelkezés úgy a kereskedelmi, mint azokra a behozott cikkekre

Az angol polgárság végső leszámolásra készül a munkássággal

Baldwin nyílt célzást tesz a fascista diktatúrára

(London, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A legközelebbi napokban le fog járni az a kilenc hónapos terminus, amelyet a parlament a bányaművek szubvencionálására engedélyezett. Tudvalevő, hogy ez a szubvencionálás mentette meg az angliai szénipar: a teljes összeomlásától és most, hogy ez a szubvencionálás véget ér, a szénipar ugyanolyan válságba kerül, mint amilyenben kilenc hónappal ezelőtt volt. A kormány a legnagyobb aggodalommal tekint az események elé, mert kétségtelen, hogy a bányaművek további szubvencionálását a parlament nem fogja megszavazni. Ebben az esetben ismét tömeges munkabeszüntetések állanak elő, ami könnyen forradalmi helyzetet teremthet.

A helyzet súlyosságára jellemző Baldwin miniszterelnök nagyszabású beszéde, amelyet ezzel kapcsolatban ma az Alsóházban tartott. A miniszterelnök bejelentette, hogy abban az esetben, ha a munkáspárt a bányák szubvencionálásának prolóngálását leszavazza és ezzel a bányák akadálytalan működését lehetetlenné teszi, illetve ha a munkáspárt erőszakkal elégedetlenséget és ezáltal forradalmi helyzetet kisérel meg előidézni az angol munkások között, a kormány olyan eszközökhöz fog nyulni, amelyek az anarchiáról alkotott minden eddigi fogalmat tullicitálnak.

a francia területet, mert így a szovjetdelegátusok is résztvehetnek az ülésen, akik többé nem hajlandók Svájcba menni.

Berlin, február 6. A külföldi német képviselők utasítását kaptak, közöljék az illető kormányokkal, hogy Németország hétfőn kéri a Népszövetségbe való felvételét. Szombaton délelőtt összehívta a szövetségi államok miniszterelnökeinek értekezletét, hogy Németországnak a Népszövetségbe való belépéséről határozzon. Ennek a tanácskozásnak csak formális jellege volt.

London, február 6. A „Morningspost“ írja, hogy Svájc jegyzékben elutasította a szovjetkormány új követeléseit és a leghatározottabban kijelentette, hogy több engedményt nem hajlandó adni. Ha Oroszország nem járulna hozzá a Svájc által elfogadott elttételhez, akkor teljesen megszakítják a diplomáciai viszonyt.

vonatkozik, amelyeket magáncéllra importálnak külföldről.

A pénzügyminiszteri rendelet megállapítja azokat a módosításokat is, amelyek alapján a vámoknál a luxusadó kivételének történnek. Eszerint a luxusadó alá eső értéket úgy állapítják meg, hogy az eredeti számla összegéhez hozzáadják az összes szállítási és biztosítási költségeket, valamint a vámilletéket és a végösszeghez külön még hatszázalékot számítanak fel. Azoknál a cikkeknel, amelyek nem esnek a forgalmi és luxusadóról szóló törvény 2 és 3 ik szakasza alá, az összes költségeken felül még tizenkét százalékos adót adnak hozzá és az így nyert végösszeg után röjék ki a vámhivatalok a luxusadót.

A luxusadót azok után a termékek után, amelyek belföldön készülnek, közvetlenül a gyáraknál röjék le, még pedig az eladási árak után. A pénzügyminisztérium rendelete, mint fentebb is említettük, február 10-én lép életbe és ezzel egyidejűleg megszűnik egy olyan adózási rendszer, mely igen hátrányosan érintette Románia egész kereskedelmi életét.

Baldwin beszéde félreérthetetlenül arra vonatkozik, hogy a polgári pártok végső küzdelemre határozták el magukat a munkáspárttal szemben és a siker érdekében fascista diktatúrától sem fognak visszariadni. Csak nemrég vetette Churchill a munkáspárt szemébe, hogy a szakszervezeti immunitást bolsevik világpropagandára használja fel. Jellemző az angol kormány készülődésére az az intézkedés is, amellyel a közoktatásügyi miniszter a nemrég elhunyt konzervatív politikusként, lord Milnernek hazafias lánghalású végrendeletét kötelező iskolai tantárgynak vettette fel az összes angol tanintézetekben. Ebben a végrendeletben lord Milner megjelöli az utját annak, hogyan védje meg Anglia az elszakadástól a hatalmas brit gyarmatokat, Indiát, Egyiptomot és Kanadát.

A bekövetkező eseményekre mutat az angol fascista gárdák folytonos fejlesztése is.

Utiköltsége megterül az árdifferencián, ha

kárpitós anyag

szükségeit Back Bernát Oradea-M. Piața Regina Maria 1 sz. atait szerzi be. Tele. on 9-55

Kisenevben könyv miatt. utleírásai zakl. nagy kérdés: töltés piszto. során mindket. eset a diákell. világot, mely minden vissza. írők nagy bür. mekben élő al. esztönnel, nem a vad és nem mely minden elintézni.

Árván és ezek a gyermek világ megmar. szenvedélyes. hőtetteiben é.

Régen eljő. gyakorlati vég. serdülő ifjak. rázza szokot. kalandvágyra, kedélyeket. H. jánsak, erkölcsi. kellene a gy. sági regényíró. írdott ifjuság. tákolmányok, séggel, álhazai. omlott össze, ned ek el, a z. meikus elklő. sok valahogya. gyermek is ki. naivitásból, m. kényszerítették.

A két kisé. nak áldozata, át a világhábo. az emberiség. alatt ontotta a. mutatót mind. dásából. A gy. deadó adottság. a kor, melybe. kisenevi diák. — egy egész. leutánczott. És. déseik után m. ezek a kis diák. fegyveres küz. hőes magacsd. iránytűi leszne. vedélyek szunt. száilek, eme b.

Ime: ez a. békemű, mely. hegye, mint e. hatástalan és. kat akarja bel. litásából ősziat. nyek, melyek. irásán át glot. felöltöttek Loca. ifjuság Locarn. lent az elemi. vezése nélkül. lelki életében a. háboru isteni. zeti kultura. big az ököl, m. sujt le a gyö. nacionalista ki. nyekből veszik. diákot piszto. ez politikai gy. politikai terror. olyan formáit. mények között.

Bizonyos, l. elsősorban a g. solják, melye. idegdiszpozició. ban a nevelés. dasági adósság. folyásolják, a. meghatározák. kottatva, ez. a nyitott szem. ellenállani s m. látásuk ellenér.

lyezni

égbé

szovjetdelegátusok is többé nem hajlan-

ldi német képviselők az illető kormányon kéri a Népbombaton délnél összeszterelnőkeinek érte- a Népszövegségbe nek a tanácskozás.

Morningspost" írja, sitotta a szovjetkor- határozottabban ki- nem hajlandó adni, hozzá a Svájc által telj-sen megszakítják

ornokot?

lőre még ellenőriz- Gamelin francia ultán tavaszi had- úgy tudják, hogy csempészte át.

életbe

után pedig a

noétra importálnak

delet megállapítja amelyek alapján a k történeke. Esze- ket úgy állapítják összegehez hozzá- biztositási költség- és a végösszeghez mitanak fel. Azok- m esnek a forgalmi 2 és 3 ik szakasza felül még tizen- és az így nyert a vánhivatalok a

a termékek után, k, közvetlenül a lig az eladási árak r rendelete, mint r 10 én lép életbe ik egy olyan adó- rányosan érintette életét.

készül

etetlenül arra vo- tok végző küzde- a munkáspárttal a fascista diktatu- Csak nemrégén rt szemére, hogy olsevik világ- lemző az angol z intézkedés is, iniszter a nem- plitikának, lord végrendeletét kö- zette fel az összes a végrendeletben annak, hogyan ástól a hatalmas tomot és Kanadát. yekre mutat az os fejlesztése is.

differencián, ha nyag at Oradea-M. att szerzi be.

Romantika vaktöltéssel

Kisenevben összeverekedett két kis diák egy könyv miatt. Bizonyára Verne, vagy May Károly utelirásai zaklatták fél kedélyüket annyira, hogy a nagy kérdés: csak párbajjal tudták elintézni. Vaktöltéssel pisztolypárbajt vívtak egymással, amelynek során mindketten megsebesültek. Ez az elszigetelt eset a diáklelkek különös és vad romantikájára vet világot, melyből a felnőttek minden gonoszsága, minden visszaélése táplálkozik. Az ifjúsági regény- írók nagy bűne ez a „romantika“, mely a gyer- mekben élő alantas ösztönökre spekulál, igen jó ösztönrel, mert a gyermeki lélek legközelebb esik a vad és nomád ösök lelkiületéhez, az ősemberéhez, mely minden konfliktust csak fegyveresen tudott elintézni.

Árván és tudatlanul bolyonganak közöttünk ezek a gyermekek, zsákmányait ént egy levitézlett világ megmaradt felhőiteinek, egy csomó utánzasi eszenvedéllyel idegekben, melyeket azután hasonló hőstettekben élnek ki, mint a kisenevi diákok.

Régen eljött az ideje, de még mindig lések a gyakorlati végrehajtása annak a revízióknak, mely a serdülő ifjak és a gyermekek könyveiből kicenzu- rálja szokat a részleteket, melyek harciasságra, kalandvágyra, lovagias „elégíteladásra“ szítják a kedélyeket. Holott az emberi élet értelmének, cél- jának, erkölcsi és materialis erőfeszítéseinek regényét kellene a gyermekek szeméi elé rajzolni az ifju- sági regényírónak. Általában: a mult században íródott ifjúsági regények nagyon is idejüket mult tákolmányok, tele hazug romantikával álérzelme- séggel, álhazafiasággal. Pedig azóta egy egész világ omlott össze, értékállónak látszó eszmék értéktele- nedek el, a zárt családi életék, az osztályok her- metikus elkülönülései megszüntek, — az emberi sor- sok valahogyan közelebb kerültek egymáshoz s a gyermek is kikerült abból a mesterségesen szított naivitásból, melybe a boldogabb békeévek idején kényszerítették.

A két kisenevi diák annak a hazug romantiká- nak áldozata, mely Verne és May Károly regényein- át a világháborúhoz vezetett, egy olyan korszakához az emberiségnek, mely a hősiség kultuszának ógére alatt ontotta a vért, parolta az életet s példát mutatót minden időknél az emberi vadság tobzó- dásából. A gyermeki lélek utját, irányát az ere- dendő adottságokon kívül nagyban befolyásolja az a kor, melyben kialakulása kezdetét vette. A két kisenevi diák szeméi előtt igen silány példa állott — egy egész világ párbaját, melyet most kicsiben leutáncolt. És ne higgyük, hogy kórházi eszenve- déseik után majd bűnbánóan és magukra eszmélve, ezek a kis diákok örök életükre a párbaj és a fegyveres küzdelem ellenségei lesznek. Ellenkezőleg: hőssé magasodnak majd társaik és önmaguk előtt, iránytűi lesznek társaiknak, akikben hasonló szen- vedélyek szunnyadoznak, hasonló példák állanak — szüleik, eme bűnös kortársak személyében.

Ime: ez a kisenevi eset is bizonyítja, hogy a békeidő, melyet a világháború roppant és véres hegye, mint egy torz egeret szült meg, mennyire hatástalan és álpacifista mindaddig, míg a nagyok- kat akarja belátásra bírni azokat, akiknek men- rálításából őszintén fakadtak azok az ifjúsági regé- nyek, melyek indián-gyilkoláson, „vademberek“ ki- irásán át glorifikálták a fehér ember erőnyeit. A felhettek Locarnoja, ez a gyöngye kísérletezés az ifjúság Locarnoja nélkül mitsem jelent, mitsem je- lent az elemi és középiszkolai oktatás teljes átser- vezése nélkül. Enélkül az ifjúság nagy részének lelkiületében a párbaj mindig hősi tett marad, a háború isteni kinyilatkoztatás, a fajvédelem a nem- zeti kultúra alapja, az igazságosság kritériuma pe- big az öböl, mely erőteljesebben és elrettentőbben sujt le a gyöngégre. Igen: a fajvédelem és egyéb nacionalista kilengések azokból az ifjúsági regé- nyekből veszik eredetüket, melyek a két kisenevi diákok pisztolypárbajra ingerelték. Magasabb fokon ez politikai gyilkosságokban, még magasabb fokon politikai terrorban nyilvánul meg s az elégtételnek olyan formáit honosítja meg, mely minden körü- mények között egy csomó erőszakos halálra vezet.

Bizonyos, hogy vannak predestinációk, melyek elsősorban a gyermeki lélek kialakulását befolyá- solják, melyek ösök örökségéből, véralkatából és idegdiszpozícióból nyerik végleges formáikat. Azon- ban a nevelés maga is, miént a geográfiai és gaz- dasági adottságok, magát a fizikális felépítést is be- folyásolják, a hajlamokat kifinomítják, a mentalitást meghatározzák. Legalább is a nagy átlagra vonat- koztatva, ez szabály, de sőt a nagy egyébségek, a nyitott szeműek sem tudnak e d.terminánsoknak ellenállani s minden felvilágosodottságuk és tisztán- látásuk ellenére is, nagyjában érzelmileg befolyásol-

tak. A kisenevi diákok párbaja mégis az értelem tévelygésének eredménye, végzetes hazugságoké, melyeknek irodalma nagyobb és hatalmasabb, mint a remekművek és a nagy gondolkodók minden be- folyása.

Az értelemnek ezt a tévelygését kell megszü- ntenni a hazug ifjúsági romantika kiirtása útján, a történetkönyvek hamisításain keresztül, a ferdités szépirodalmának kiküszöbölése révén, mely ma meg- öli az ifjúság lelkét és halálra fertőzi, párbajba ül- dőzi, hogy mire fel, a „hősi“ kultusz oltárán áldozza fel — a mások életét. Salamon László

Tizenöt év alatt stabilizálják Románia bankjegyforgalmát

A minisztertanács jóváhagyta a likvidációs alap szabályzatát

A Banca Nationala szerepe

(Bucuresti-Bukarest, február 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai minisztertanács jóváhagyta azt a pénzügyminisztériumi szabályzatot, amely a bankjegykiadás megszüntetéséhez létesített alapra vonatkozik. Tudvalevő ugyanis, amikor az állam tavaly májusban meghosszabbította a Banca Nationala privilégiumát, a pénzügy- minisztérium teremtette meg ezt a likvidációs alapot, amely egyfelől a kibocsátott bankjegyek garantálására, másfelől újabb kibocsátás meg- akadályozására szolgál.

A jóváhagyott szabályzat szerint ezt a lik- vidációs alapot 15 éven keresztül kell meg- teremteni a luxusadó és a forgalmi adó bevé- teleinek harmadából, vagy ezeknek megszünte- tése esetén — ami rövidesen meg is történik, — más megfelelő kincstári jövedelmekből. Ugyancsak ezt az alapot szolgálják a petró- leumtermékek után járó állami részesedések, amelyeket azonban az állam bizonyos mértékig külföldi kölcsönök érdekében is felhasználhat. Az állami aranybányák teljes termelése és a magánbányák által beszolgáltatni köteles ara- nyat is a likvidációs alaphoz csatolják, ugy- szintén az államnak mindenféle speciális része- sedéseit a Banca Nationalánál, a Casa de De-

punerinél, a Creditul Industrialnál, a kommer- cializált vállalatoknál és volt ellenséges államok likvidált vagyonainál.

Ha mindezekből a jövedelmekből 1931 ja- nuár elsején nem lesz komplett a likvidációs alap, akkor a bankjegykiadás terminusát is meghosszabbítják öt esztendővel. A likvidá- ciós alaphoz csak a legnagyobb szükség ide- jén lehet kölcsönt kihelyezni. Ezek kizárólag rövidlejáratu kereskedelmi kölcsönök lehetnek, amelyeket árugaranciával, vagy azonnal üzem- képes vállalatokkal kell lefedezni.

Ezenkívül még egy megállapodás jött létre a pénzügyminisztérium és a Banca Nationala között. Az egyezmény értelmében a Banca Nationala díjmentesen végzi az állami pénz- behajtást, az állami adósságok nyilvántartását és rendezését, kifizeti az állam által kiadott mindenféle szelvényeket és kötvényeket. Az ezekért járó províziót bele kell kalkulálni az állam által ilyen célra felvehető összegbe, amely semmiestre sem haladhatja meg a 200 millió lejt. De a Banca Nationalának joga van az állami járadékszelvények és kölcsönkötvé- nyek kifizetésére magánintézetekkel is megáll- apodásokat létesíteni.

Gömbös új offenzívát hirdet a zsidók és szocialisták ellen

Közélelték Bethlen levelének szövegét. Windischgrätz francia bankhivatalnokokat vesztegetett meg

(Budapest, február 6. Az Uj Kelet tudósító- jától.) Gömbös Gyula, az ébredők vezére, tegnap délelőt a nemzetgyűlés folyosóján nyilatkozott az újságírók előtt és kijelentette, hogyha meggyógyul, megírja a frank-ügy stratégiáját. A frank-ügy lik- vidálása szerinte egyszerű. Ha vannak bűnösök, ez belügy, tessék őket megtüntetni. Amennyiben pe- dig bizonyos vonatkozásai külpolitikai természetűek, in ézz el a diplomácia. Szerinte a szabadkőműve- sek, a zsidók és a szocialisták állanak a háttérben, Ezek ellen éles offenzívát hirdet.

Sauerwein folytatja támadását

Sauerwein folytatja támadását Magyarorszá- g ellen. Nemzetközi vizsgálóbizottság kiktűdését ajánlja, politikai és bíraskodási jogkörrel. A budapesti lapok felháborodással utasítják vissza, hogy merészel egy francia riporter szankciókat ajánlani egy szuverén állam ellen, amelynek hatóságai szigorú pártatlan- sággal járnak el.

Climchant francia követ meglátogatta lakásán Teleky Pál grófot, akivel hosszasan tanácskozott. Nem szivárgott ki semmi és Climchant kijelentette az újságíróknak, hogy nem nyilatkozhat. A „Pesti Napló“ azonban azt kombinálja, hogy Teleky a kormány nevében tárgyal Climchanttal. Teleky ezzel kapcsolatban a frankhamisításról kijelentette, hogy bár kormánybuktatásokat várnak tőle, ez nem volna az ország érdekében való. Azzal, hogy Teleky is belépett az egységes pártba, azt akarja bizonyí- tani Teleky, hogy a mai kormány egyedül alkalmas arra, hogy az országot a jelenlegi helyzetből kivessze.

Windischgrätz vesztegetett

Az ügyészségen újból kihallgatták a térképészeti intézet embereit, akik elmondották, hogy harminc nap alatt 25 ezer bankjegyet nyomtak. A „Wiener Allgemeine Zeitung“ közli, hogy Windischgrätz ki- lencmilliárd magyar koronával megvesztegette a francia bank két hivatalnokát és a hamis frankok a Banque de France eredeti kliséjével készültek. Ezért van az, hogy Windischgrätz, vallomása szerint, tízmilliárdot költött a hamis bankjegyek előállítására, holott a rendőrség ssámítása szerint a gépek, a papirosok és a személyi kiadások mindössze egy- milliárdot vettek igénybe.

Megszakadtak az újabb tárgyalások

A frankügyben ma délelőt a kihallgatások az ügyészségen megszakadtak, mert az egyik kihall- gatott nyiltan terhelővallomást tett Szörceire. A magyar és francia detektívek azonnal kimentek Szörcei lakására, ahol a pincében, a lakásban és a padláson kutattak. Az volt a vád Szörcei ellen, hogy igen nagymennyiségű bankjegyek vannak el sva a pincéjében.

Friedrich ur indiszkrét

Az „Abend“ Friedrich Istvánnak, a parlamenti bizottság előtt tett valomását közli szösz szerint, kér- dések és feleletek alakjában. Még nem tudják, hogy a közlemény megfelel-e a tényeknek, de ha csak egyes részleteiben is igaz, akkor vizsgálat fog megindulni, hogy kit terhel a felelősség az in- diszkrétcióról.

Schultze irányította az egész frankhamisítást

A franciák az eddig tudomásukra jutottak után is meg vannak győződve arról, hogy Schultze volt az, aki a műszaki kérdésekben irányította az egész frankhamisítást.

— Rövidesen megiesz a Damboviceanu- ügy főtárgyalása. Bukarestből jelentik: A Damboviceanu ügyben a közeljövőben meg lesz a főtárgyalás. Ilana Jacobescu és Popescu diák el- len, amiért azokat szabadlábrahelyezték, az ügyész- ség nem ejtette el a vádat. Mindketten bünrészes- ként szerepelnek.

* Olvassa el az Uj Kelet könyvosztálya mai hirdetését.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti szociális napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Főszerkesztő Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomlását csak a szerkesztőség engedélyével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5686. Söbát 23.
1926 február 7.

Hétfő

5686. Söbát 24.
1926. február 8.

— **Kolozsvár egymillió dolláros kölcsöne.** Kolozsvár város tanácsa legutóbbi tanácsülésén újra tárgyalta a több millió dolláros külföldi kölcsön ügyét. Ez alkalommal Utalea dr. polgármester bejelentette, hogy az észak-amerikai tőkeérdekeltség ajánlatán kívül még két délamerikai nagy bank ajánlata érkezett a városhoz. A tanács eshatározta, hogy a feltételeket illetőleg mind a három féllel tárgyalásokat kezdenek. Az egyik tőkeérdekeltség svájci megbízottja a jövő hét folyamán érkezik Kolozsvárra, hogy a garanciákat illetőleg tárgyaljon a város tanácsával. A tanács az akták angolra fordításáért, továbbá a svájci megbízott Kolozsvárra utazásának költségeire 50 ezer lej költséget szavazott meg.

— **Sir Alfred Mondot mandátumának letételére szólították föl.** Londonból jelentik: A konzervatívokhoz csatlakozott sir Alfred Mond a választókerület liberális pártjához sűrűn kapott, amelyben felszólították őt, hogy tegye le mandátumát. Sir Alfred Mond, aki tudvalevőleg azért hagyta el a liberális pártot, mert az Lloyd George vezetésével mindinkább befelé toldódik, a sürgönyre azt válaszolta, hogy semmiféle felhívásnak, ami a pártjához részéről jön, nem hajlandó eleget tenni, mert a mandátumot nem a pártjához kapták, hanem választóitól. Ha a választók, akik előtt sir Alfred Mond már ismertette álláspontját és megindokolta politikai lépését, ha ezek közvetlenül felszólítanak őt mandátumának letételére, akkor ezt kötelességének fogja tekinteni és lemond. Azonban mindaddig, amíg ez nem történik meg, magát az alsóház tagjának tekintheti.

— **Részletek a leverett portugál forradalmáról.** Lizabonból jelentik: A portugál forradalmról, amelynek leveréséről röviden beszámoltunk már, újabban a következő részleteket jelentik: A lakosság radikális elemei február harmadikán forradalmi puccs végrehajtását kísérelték meg. Megtámadták a republikánus gárda kaszárnyáját Campolidében, a támadást azonban a kormánycsapatok visszaverték. A felkelők közül elfogták Esteves őrnagyot, két tisztet és számos magáns emélyt. Azéj leszálltával a felkelők egy nagyobb csapata fejlődött fel a Tajo folyó balpartján, ahol hat ágyút állítottak fel és Vandas Novas tábornok parancsnoklása mellett, tüzelni kezdték a fővárost. A köztársaság elnöke, aki éppen az ország északi részében tartózkodott, a felkelés hírére este kilenc órakor különvontan visszaérkezett Lizabonba, ahol azonnal tanácskozott a kormány tagjaival. Elhatározták, hogy másnap reggel ágyuzni kezdik a felkelők állásait. A felkelés leverésével Lacerda Almeida őrnagyot bízták meg. A gyalogság és a tengerészet hű maradt a kormányhoz. Az országban, a felkelés ideje alatt, a legteljesebb nyugalom uralkodott. A forradalmárok február 4 én este nyolcórakor feltétel nélkül megadták magukat.

— **Vérfürdő egy hajó fedélzetén.** Helsingforsból jelentik: Egy finn aknavetőhajó fedélzetén borzalmas vérfürdő játszódott le. A téli kikötőben, ahol a hajó horgonyzott, tegnap éjszaka lövéseket hallottak, amelyek a hajó felől jöttek. A kikötői rendőrség megkísérelte, hogy a hajóra feljusson, de a rendőrök is lövések fogadták. Csak miután megerősítést kaptak, sikerült a hajóra behatolni. Véres látvány tárult itt a rendőrök szeme elé. Az egyik kajútban két élettelen matróz feküdt, akik mellett egy harmadik, súlyosan sebesült társuk fetrengött. A hajó ékezőtermében a legénység többi részét üres borosüvegek előtt teljesen herugva találták. A vizsgálat megállapította, hogy szöváltásból támadt gyilkosság történt.

— **Doktorrávatás.** A kolozsvári román tudományegyletemen ma avatták az összes tudományok orvosdoktorává Leöb Izsák és Deutsch Pál orvos-szigorlókat.

— **Olaszországban nem lehet Rudolf Valentino-filmeket előadni.** Tudósítónk jelenti: A napokban Páduában a „Scaramonche” című film előadása alkalmából a mozi igazgatósága plakátokon tudatta a közönséggel, hogy a film főszerepét nem Rudolf Valentino játssza. Valentino ugyanis nemrég olasz állampolgárságát az amerikai állampolgársággal cserélte fel. A római egyetemi hallgatók erre a hírre erőszakkal akadályozták meg a Valentino filmnek az ottani előadását és azóta nem engedik vetíteni azokat a filmeket Itáliában, melyben Valentino játszik.

— **Pirandello visszaérkezett Olaszországba.** Páduából jelentik: Luigi Pirandello külföldi turnéja után visszaérkezett Olaszországba, hol legelőször Páduában tartott sorozatos színelőadásokat. Pirandello saját szerzeményei közül színre kerültek: „Hat színpad keres egy szerzőt” (Sei personaggi in cerca d'autore) és IV. Henrik. Páduvai szezonját Bontempellinek egy darabjával, a „Nostra Dea”-val fejezte be, mely darabnak a bevezetését ő maga tartotta.

— **Becsületsértési per egy újságíró indiszkrécioja miatt.** Bécsből jelentik: Az osztrák főváros újságíró köreit erősen foglalkoztatja az a becsületsértési per, amely a „Neues Wiener Journal” két munkatársa, Oskar Pöfl és Bruno Wolff között mostanában folyt le egyik bécsi járásbíró előtt. Az ügy előzményei a következők: Még 1924. októberében a „Neues Wiener Journal” szerkesztőségét arról értesítette Bécs város rendőrigazgatósága, hogy tudomása van egy kéziratról, amely bizonyára a szerkesztőségi tagok valamelyikének indiszkrécioja folytán avatatlan kezébe jutott. A szerkesztőség becsületsértési bizottsága nyomban vizsgálatot indított és kiderült, hogy az indiszkréciót Oskar Pöfl követte el. Az újságíró kollégái azonnal felelősségre vonták és ebből az alkalomból annyit az újságírói becsületet érintő vádat hangoztattak ellene, hogy előbb szabadságotlák, majd eltávolították a szerkesztőség kötelekeiből. Oskar Pöfl erre a „Neues Wiener Journal” ellen több, főképen anyagi természetű pert indított. Amikor egy alkalommal egy ilyen tárgyaláshoz Bruno Wolff újságíró tanuként megjelent, ez kurtán kijelentette, hogy Pöfl újságírói befolyásával visszaél és úgy viselkedett, mint egy zsaroló és revolverzsarunak. Emiatt Pöfl rágalmaszását feljelentette Wolffot, aki tegnap állott a bíróság előtt. Wolff felsorakoztatott olyan tanukat, akik mind igazolják, hogy Pöfl a kiadóhivatal tudtán kívül, olyan ízeteket bonyolított le, amelyek méltatlanok újságíróhoz. Így többek között ismertették a Léderer fele esetét is. Léderer nagyiparos és Castiglioni között egy időben súlyos surlódások keletkeztek. Pöfl felkereste Léderert és kijelentette neki, hogy erős támadásokat fog intézni ellene, ha azonnal nem ad neki tizenötmillió osztrák koronát. Léderer fizetett, de ennek ellenére is megjelentek ellene a támadó cikkek, mert — Wolff szerint — Castiglioni is fizetett, természetesen jóval többet, mint ellenfele. Danzinger kiadóhivatali igazgató, akivel Pöfl jóviszonyban volt, vallja, hogy tud az esetről és hogy éppen Pöfl e jellemtelensége miatt szüntette be a vele való érintkezést. Reichel Károly, a „Neues Wiener Journal” tisztviselője, vallja, hogy Castiglioni a kampány idején Pöfl számára a Deimler művektől autót vett ötvenmillió osztrák koronáért. A bíróság elhatározta, hogy az aktákat átteszi az államügyészséghez, mert a tanuvallomások során olyan momentumok merültek fel, amelyek szükségessé teszik, hogy Oskar Pöfl ellen, aki most vádlóként jelent meg, büntető eljárást indítsanak zsarolás miatt.

— **Óriási tűz az antwerpeni kikötőben.** Az antwerpeni kikötőben az Indiából befutott „Goldenfeld” nevű gőzösön az áru kirakása közben tűz ütött ki. A tűz átterjedt más hajókra is, amelyeken nagy pusztításokat végzett. A kár eddigi becslés szerint meghaladja az ötmillió holland forintot.

— **Színházi válság Berlinben.** Berlinből jelentik: Az Opera tegnapi előadását félbe kellett szakítani, mert a színészek és munkások, akik az e havi gázsijukat még nem kapták ki, nem akartak tovább a színpadon maradni. Midőn az igazgatóság a fizetéseket nem tudta rögtön folyósítani, a függőnyt leeresztették és a közönség jegyét visszaváltották a pénztárnál. Ugyancsak súlyos válsággal küzd a Vigopera is, amelynek működését azonban James Klein igazgató vezetésével október elsejéig meghosszabbították.

— **Szerdán jelenik meg a „Korunk”.** Megirtuk néhány hónappal ezelőtt, hogy Dienes László szerkesztésében igen komoly tartalmu havi szemle fog megindulni Kolozsvárott „Korunk” címmel. A szemle előkészítő munkálatai már befejeződtek nyertek úgyhogy az első szám a jövő héten megjelenik. Az új szemle, amely havonta 80 oldal terjedelemben fog megjelenni, a legkiválóbb bel- és külföldi magyar írók és publicisták közreműködésével azokat a nagy világnézeti és politikai problémákat fogja feldolgozni, amelyeknek tisztázása a korral haladni akaró kulturembernek ma elemi szükséglete. Az új szemle első számában a szerkesztő egy nagyvonalúan megkoncipiált Beköszöntőbe vázolja a szemle világnézeti irányát s a szemle feladatát nagyon szerencsésen nem a régi helyre teendő új dogmák hirdetésében, hanem a mai ember lelkének az eljövendő új energiára és kultúrára való előkészítésében látja. A gazdag tartalmu szám hosszabb tanulmányt hoz Czako Ambródtól a kereszténység és modern élet sokat vitatott problémájáról, korunk neurozisének pszichoanalitikus vizsgálatát kíséri meg Elekcs Miklós dr., Középeurópa gazdasági problémájának megoldását keresi Beder Sándor, a demokrácia és diktatura kérdéséről ír Ligeti Ernő, a cionizmus általános emberi jelentőségét kutatja Hamburg József és az új román választójogi javaslatot kritizálja a proporcionalitás szempontjából Turnovszky Sándor. E hosszabb tanulmányokon kívül sok érdekes rövidebb cikket hoz a Kulturkrönika rovat és a Szemle rovat, amely a könyvpiac valószínűleg érdekes újdonságairól számol be. A szép kiállású, 80 oldalas szám bolti ára 80 lej lesz, előfizetésben 60 lej. Előfizetni lehet a szerkesztő címén (dr. Dienes László, Ciny, Strada Regala 47.)

— **Szétmarcangolta a hipnotizált orosz.** Breszlauból jelentik: Vértagyasztó jelenet játszódott le tegnap este az egyik itteni nagyüzem oroszánketrecében. To Rama indiai fakir újabb állathipnotizálási kísérleteket akart végezni, amely alkalomból egy oroszán és egy krokodilust, amelyk közös ketrecben voltak elhelyezve, akart hipnotizálni. Minthogy azonban szuggesztív erejét egy kigyóbüvölésnél, amelyet azelőtt néhány perccel produkált, teljesen kimerítette, csupán néhány pillanatot volt képes az oroszán hipnotizálni tartani. Amikor a fakir a már hipnotizált krokodilust magára csavarta, az oroszán hirtelen felugrott és rátámadt. Az óriási erejű állat teljesen szétmarcangolta a fakir jobbkarját. A szerencsétlen embert eszméletlenül mentették ki a ketrecből.

— **Bécs város megvásárolta egy zsidó költő irásait.** Karl Emil Franzos, a hírneves költőnek hátrahagyott kéziratait Bécs városa a napokban vásárolta meg a költő özvegyétől. A város egy nagyobb összeget adott az özvegynek és ezenfelül kötelezte magát havi száznegyven aranyshilling járadékra is az özvegy egész életén keresztül. Franzos a nyolcvanas években egyike volt Bécs legkedveltebb tárcáiróinak, aki Halb Asien című könyvével európai névre tett szert. Novelláira legelőször Herzl Tivadar lett figyelmes, aki akkoriban a „Neue Freie Presse” tárcarovatát szerkesztette. Franzos, aki erősen ostorozta a bukovinai közigazgatást, egyben melegen szívvel rajzolta meg az ott élő zsidókat.

— **Sirota Leo hangversenye.** Tegnap este kivételes művészi esemény színhelye volt a Magyar Színház. Sirota Leo adott koncertet, melynek minden száma frappozta a közönséget. Sirota Leo nem az elmélyülések nagy mestere, nem is a kongenialitás, hanem a precíz, hajszálfinom interpretálás, melyben a mű lényege teljesen feloldódik. Technikája megragadón erőteljes, férfias, minden árnyalat pontos kihangsúlyozására alkalmas. Legnagyobb hatást Liszt „Fantasia quasi Sonata”-jával érte el, de nemkülönben nagy sikert aratott Chopin Praeludium-jával is. Műsorán egy eddig kevésbé ismert orosz szerző: Mossorgsky is szerepelt egy zongora-kompozíciójával, mellyel nagy hatást ért el. A világhírű művészt a közönség lelkes ünneplésben részesítette.

HYPEROL

fertőtlenít, megvéd torokfájástól

SZÁJ-Z TABLETTA

Kapható mindenütt.

Bukare Károly rára. M trónörö neanu ták a p valamin

teleplez jasi re István berében nakidej nőknek összegek legül és pok kis

tenek. program zül két tartalma egyenké 3 ik lég és félm részeti r jezte ki, státus fe delyezze

— A Berlin e schaft fi egy fia pénztárh kiadását. get tenni rántott é a pénzt visszazál hogy ki hogy me jött, von amellyel ták kezé rült róla kedővel a

— D po'yan. pápai nu követség tént. Az misén ne selőjt a t vetkeztébe testület tá

— Né Centurio sebbnél-öt a nagy sik sokszámu tálja a tel

* Ingy drogériában füm és kö melyet del illatával e nagy me Narcisse N tartós, fin hőlgyek ke

— A n ügyminisz lentik: Prá ugy tudja, teri értekez a Népszöve Magyarország fogják me esetleg hat és megvita években M Európa béh

— Két baja egy Andrea Sink 13 éves gim tek. A két párbajra t tolypárbajt v tek, most a úgye nagy mindkotten a vasottak, v ról és így h

— **Károly extrónörökös Algirba utazott.** Bukarestből jelentik: Milanói jelentés szerint Károly volt trónörökös Algirba utazott utókorára. Ma szállott hajóra Marsaillesben. A volt trónörökösökről irt cikkekkal kapcsolatban Hotineanu őrnagy rendelkezése ma délelőtt elkobozták a párisi „Quotidian” című francia lapot, valamint a „Popolo d'Italia” c. milánói lapot.

— **Jasiban letartóztatták a Kolozsváron teleplezett álmérnököt.** Jasiból jelentik: A jasi rendőrség a napokban letartóztatta Schmidt István szélhámost, aki azonos az 1924 novemberében Kolozsváron teleplezett csalóval. Annak idején nagyfeltűnést keltett a magát mérnöknek kiadó szélhámossal, hogy nagyobb összegeket calt ki felállalt építkezéseknél előlegül és hogy több ízben házasságot ígért, a lapok kishirdetéseit utján ajánlva be magát.

— **Három óriás amerikai léghajót építenek.** Washingtonból jelentik: Az építési programba felvett kormányozható léghajók közül két léghajónak egyenként 6000 köbláb tartalmú lesz. Ezeknek a léghajóknak költségeit egyenként 4 millió dollárban irányozták elő. A két léghajó kereskedelmi léghajó lesz s egy és félmillió dollárba fog kerülni. A haditengerészeti repülőgépek főnöke azt az óhajátást fejezte ki, hogy a haditengerészetnek a jelenlegi státusz fenntartására évi 1.650.000 dollárt engedélyezzenek.

— **Álarcos rabló egy berlini bankban.** Berlin egyik külvárosában, a Diskontogesellschaft fiókjában tegnap délelőtt megjelent egy fiatal ember, fekete álarcban. Olalépett a pénztárhoz és követelte az egész pénzkészlet kiadását. Amikor a pénztáros vonakodott elget tenni a parancsokat, a fiatal ember revolvért rántott és odalépett a pénztáros mellé. Elemelte a pénzt és a bank előtt álló autóbá skart visszaszállni. A sofőr azonban, aki nem tudta, hogy ki az utasa, a lárma felfigyelt és mint-hogy megtudta, hogy a fiatal ember mi célból jött, vonakodott őt továbbvinni. A revolvért, amellyel a sofőrt is megfenyegette, kicsavarták kezéből és átadták a rendőrségnek. Kiderült róla, hogy Kurscheid tönkrement kereskedővel azonos. A rendőrség letartóztatta.

— **Diplomáciai incidens Konstantinápolyban.** Konstantinápolyból jelentik: Rotta pápai nunciús és a törökországi francia nagykövetség vezetője közt diplomáciai incidens történt. Az új pápai követ ugyanis az ünnepi misén nem volt hajlandó Franciaország képviselőjét a tiszteletadásban részesíteni. Ennek következtében az egész diplomáciai és konzuli testület távolmaradt az egyházi szertartásról.

— **Négyórakor kezdődik ma a Tarbut-Centurio sómérjainak a táncdelutánja.** Ötlete-sebbnél-ötletesebb meglepetések fogják tarkítani a nagy sikert ígérő mulatságot, melynek a sokszámu rendezőse máz magában is garantálja a teljes sikert.

— **Ingyen permetezés a Rózsa M. Royal-drogériában a most érkezett Narcisse Noir parfüm és kölnivíz különlegességekből.** A parfüm, melyet dekaszámra lehet vásárolni, diszkrét illatával egycsapásra hódította meg Nyugat nagy metropolisainak hölgyközönségét. A Narcisse Noir kölnivíz literenként kapható és tartós, finom illatával rövidesen a kolozsvári hölgyek kedvencévé lett.

— **A magyar kérdés a temesvári külügyminiszteri értekezleten.** Bukarestből jelentik: Prágai jelentés szerint a „Prager Presse” úgy tudja, hogy a február 10-iki külügyminiszteri értekezleten Temesváron a kisantantnak a Népszövetséghez való viszonyát, valamint Magyarország gazdasági és politikai helyzetét fogják megvitatni. Ezekben a kérdésekben esetleg határozatokat is hoznak. A magyar kérdés megvitatása azért fontos, mert a legutóbbi években Magyarország több ízben felkavarta Európá békéjét.

— **Két gimnázista súlyos pisztolypárbaja egy könyv miatt.** Kisenevből jelentik: Andrea Sinkof 12 éves és Nachman Schwartzmann 13 éves gimnázisták egy tankönyven összeverekedtek. A két gyermek az úgy vélekes elintézését párbajra terelte s tegnap délután vaktöltéses pisztolypárbajt vívtak. Mindketten súlyosan megsebesültek, most a kórházban kezelik őket. A két diák ügye nagy meglepetést keltett. Érdekes, hogy mindketten szellemileg rendkívül rejtettek és olvasottak, valószínűleg olvashattak valamit a párbajról és így határozták el azt.

— **Egy katonai repülőgép borzalmas légi-katasztrófája.** Prosnitzból jelentik: A nyitrai repülőosztag egyik gépét tegnap Prosnitzban súlyos szerencsétlenség érte. A gép, amely a pilótán kívül egy megfigyelőtisztet vitt, Olmütz felől volt hazatérőben Nyitra felé, amikor Prosnitz táján sűrű ködfelhőbe került. A pilóta a ködben elvesztette a tájékozódást és kétségbeesett manőverezés közben a belváros felé került. Egy-két eredménytelen kísérlet után a gép teljes erővel a templom tornyának csapódott és egy szomszédos ház lapos tetejére zuhant. A következő pillanatban a motor eldőlt és a légi tragédia szemtanúi csak egy felcsapódó füstszlopot láttak. Pár pillanat múlva megérkeztek a mentők és Vlecek pilótát holtan, a megfigyelőtisztet pedig halálos sérülésekkel szedték ki a gép romjai közül. A lezuhant gép a ház tetőzetéből egy jókora darabot beszakított, a tető rész nagy robajjal zuhdott le egy földszinti lakás konyhájának közepébe. Szerencsére a konyhában nem tartózkodott senki és a katasztrófának ezért nem volt több áldozata.

— **Háromszáz amerikai orvos jön Európába.** Milanóból jelentik: Az Egyesült-Államok orvosszövetségének titkára, dr. Beck, Chicagóból ideérkezett, hogy megszervezze a május havában Európába induló háromszáztagú orvos gárda tanulmányutját az egyes országokban. Az amerikaiak megtekintik Svájc, Németország, Csehszlovákia, Hollandia és Itália egyetemi városait, melyekről a kongresszuson számolnak be tudományos kutatásaikról. Dr. Beck egyben tárgyalásokat folytat az orvosi világkongresszusok idejének és módjának megállapítására, melyeket 1926 októberében Clevelandban, 1927-ben Saint Luisban és 1928-ban Chicagóban tartanak meg.

— **Kitiltották Jugoszláviából az „Aradi Közlöny”-t.** Belgrádból jelentik: A belügyminisztérium a Romániában megjelenő „Aradi Közlöny”-től a postai szállítás jogát megvonta és kitiltotta az ország területéről. A minisztérium nem indokolja azt az elhatározást, amely egy progresszív szemléletű lapot sújt.

— **Nagyvállalatok részére meghosszabbították az adóvallomások beadásának határidejét.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet küldött szét a pénzügyi adminisztrációkhoz, melyben az adóbevallások beadásának határidejét a nagyobb vállalatok részére február végéig meghosszabbítja.

— **Kétszáz vagon vasuti anyagot kapott Románia jóvátételi számlára.** Bukarestből jelentik: A konstanciái kikötőben a napokban két német hajó futott be, amelyek kétszáz vagon vasuti anyagot hoztak Romániának Németországból hadikártérítési számlára.

— **Felhívás a Tarbut iskolába járó tanulók szüleihez.** A Tarbut-Kuratórium által kiküldött bizottság nevében felkérjük az iskoláinkba járó tanulók szüleit és iskoláink barátait, hogy a ma (vasárnap) délelőtt 11 órakor iskoláinkban (Str. Gen. Berthelot 8.) tartandó szülői értekezleten okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. Az ülés egyetlen tárgya iskoláink nyilvánossági jogának kérdése.

Kötöttárak, legolcsóbb

keztük, bevásárlási korláta

HELIOS

Főtér 7 szám

Szerkesztői üzenetek

Egy szebeni olvasó. Habsburg Ottó, néhai IV. Károly magyar király legnagyobb fia, jelenleg 12 éves.

T. Ferenc, Conop. Panaszos levelét elintézés végett áttettük az illető lap kiadóhivatalához.

R. Alex, Frankfurt am Main. Sajnos, egyiket sem tudjuk felhasználni. Szívesen vesszük, ha érdekes zsidó politikai, kulturális, társadalmi és közgazdasági eseményekről tudósít bennünket. Csakis ilyen természetű írásokért adhatunk önnek honoráriumot.

T. Etel, Simleul Silvaniei. Nagyon megható mind két versének a hangulata, melyből csordultig árad az apátlan anyátlan árva özszinte fájdalom. De f rma tekintetében a témák megírása olyan kezdetleges, hogy nem tudjuk egyiket sem leközölni.

Kiváncsi, Sighet. Grafológiával sokan foglalkoznak, de hivatásos grafológusok alig vannak Romániában. Különbben is címeiket elvből nem közlünk.

H. Saul, Siria. A frankhamisítók világbotrányával eddig a lap belső részében foglalkoztunk elég terjedelmesen. Viszont igaz hogy Prágában már drámát irtak arról és meg is filmesítették Windischgrätz herceg és társainak üzemeltetéseit — és így Önnek feltétlenül joga volt a frankhamisítókát a költészet berkeibe is bevezetni. Kivánsága szerint az érdekes verset itt adjuk közre:

Hercig és nagyon herceg a herceg,
Dicsőretre méltó Frankhamisító,
Nem a frankkáv-skatulya, hanem a valuta.

Nincsen ezüst, nincsen arany,
Nincsen nemes érc:
Jó valutát hamisított herceg Windischgrätz,

Erger Berger-Schossberger
Ez csupa disztíngvált uriember,
Ez a társaság igen rendes, mert zsidómentes.

Ez nem olaszlisztkai csodarabbi,
Hanem a csodának csodája,
A világ még ilyent nem hallotta,

Nem az aransarkantus vitézek
Mentették meg a hazát,
Hanem a hamis valuta.

Ez a kompanya csupa arisztokrácia
Míndegyiknek van dekorácia.
Az őa Rákóczy kastély birtokosa
Most egy börtönnek lakója.
Gentlemen, messieurs,
Mégletünk fogva, ujé, ujé.

A kiadóhivatalnál egyébként intézkedtünk, hogy lapunk mai számából Őa is kapjon egy tiszteletpéldányt. Nemcsak azért, mert — mint írja — Őa csak egy szegény falusi sakter, hanem azért, mert — mint írja — költő is.

K. György, Oradea-Mare. Küldje be az említett Bialik-levelet, mi majd klisiroztatjuk. A többiekre vonatkozólag levélben válaszolunk.

J. T. Gedaljahu Rodna-Veche. 1. A cikk nagyon figyelemreméltó, de kissé elvesztette aktualitását. Különbben sem tartjuk helyesnek most ismét felkavarni az ügyet. A cikket eltettük, hogy alkalomadtán felhasználhassuk. 2. A lap és a „Föld” további küldésére vonatkozó kivánságát a kiadóhivatal teljesíteni fogja.

Érdeklődő, Brassó. Ahhoz kétség nem fér. A Talmud több helyütt emlékezik meg a vidám, de zsidó szemérmességétől áthatott népi ünnepekről, amelyen leányok és fiúk egyképen részt vettek. A lelkipásztorság akkor egészen elűtő volt a mai-tól, más funkciókkal és más hivatással.

— **Vasuti küldemények rendeltetési helyét utközben is meg lehet változtatni.** Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint a vasuti teherárúküldemények címét és rendeltetési helyét ezután utközben is meg lehet változtatni. Eddig ugyanis a küldemények rendeltetési helyét az indítás után nem lehetett megváltoztatni. Ezzel a rendeletével a vasutigazgatóság egy régi sérelmes állapotot tett jóvá.

Zsoldos tanintézet

Az ország legrégebb és legjobb előkészítő tanintézete. Teljes anyagi felelősség mellett készít elő középiskolai magánvizsgákra, **órátségi** vidéki tanulókat is.
Budapest, VII., Dohány-u. 84. Tel. J. 124-47.

KÖZGAZDASÁG

Mozgók műsora

Február 7-én

SELECT-mozgó

A tiz

parancsolat

Nagy kinematográfiai remekmű, 14 felvonásban. Filmre rendezte **Cecil B. de Mille**.

A film két részét, a modernt és a bibliait egyszerre vetítjük. A legnagyobbitott zenekarhoz a kísérő műsort Rezik Károly igazgató állította össze.

Előadások kezdete 3 6 9.

Kedvezmények és mérsékelt árú jegyek érvénytelenek. Az összes jegyek számozottak s így a pénztárnál előre megválthatók.

URANIA-mozgó

Rivételes műsor.

Nagy Péter

kutyafenoménál.

Szenzációs kalandorfim.

APOLLO-mozgó

Szombat és vasárnap

bemutatóra kerül a rendkívüli kalandordráma

A bűnös város

Lee Perry

híres színésznővel. Műsoron kívül

egy Fatty vigjáték.

Külföldi gazdasági hírek

A budapesti gabonapiac válsága. A Viktoria-malom esete, mint ismeretes, a budapesti gabonatörsdén válságot idézett elő. A gabonapiac, amely mindezt meg tudta állani a pénzügyi válságok viharait, a Viktoria-koncern immobilizálása következtében most már maga is hozzáigazodik a változott körülményekhez és le kell vonnia annak a következtetést, hogy Magyarország elvesztette leggazdagabb gabonatermő vidékeit. A mostani gazdasági katasztrófához hozzájárult még, hogy a kormány a kereskedelmi szerződéseket hétről-hétre elhalasztja és ezzel a magyarországi gabonakereskedelmet valóságos kizsákmányozás alá hajtja. Magában az országban is súlyos helyzetben van a gabonakereskedelelem. Tavaly a magyar állam maga adta el az ország gabonafőlörségének egy részét és most intézményesen rendezkedik be arra, hogy a belföldi piacot függetlenítsa a hivatásos gabonakereskedelemtől. Az állam magtárakat épített és saját kezelésében akarja lebonyolítani az exportot. A nagy budapesti gabonacégek máris leépítenek és többen közülük cégük likvidálására készülnek. A likvidálás munkájával a *Magyar Általános Hitelbankot* akarják megbízni. Minthogy a cégek nagyobb földbirtokok fölött is rendelkeznek, egyúttal likvidálni kívánják birtokaikat is.

A Don vidék széntermelése. Az az általi szindikátus, amely a Don-vidék összes széntermelését felett rendelkezik, november folyamán 69,5 millió pud, december hó folyamán 75 millió pud szént és antracitet termelt. A szindikátus most 120.000 munkást foglalkoztat.

A földreform végrehajtása Litvániában. Kovnói hivatalos jelentések szerint az elmúlt év folyamán több mint 130.000 hektár földet parcelláztak, illetőleg osztottak fel. Ebből 55.000 hektár földet új kolonisták között osztottak ki. Mint hírlik, ez év folyamán további 90.000 hektár területű nagybirtokot fognak felosztani.

Német kereskedelmi hajók a Fekete-tengeren. Az „Orientdienst” és „Deutsche Levante” nevű német hajózási társaságok rendszeres kereskedelmi szolgálatot szerveznek meg Hamburg és a Fekete-tenger kikötői között. Három német hajó legközelebb Hamburgból Odesszába, Batumba és Novorossijszba indul, hogy Németországból származó, Szovjetországnak szánt árut vigyenek oda és a fekete-tengeri kikötőkből mangánércet szállítsanak Németországba.

A lengyelországi petróleumkivitel. A lengyel kereskedelelem és iparügyi miniszter előtt megjelent a lengyelországi petróleumfinomítók kül-

dötsége és kérte a minisztert, hogy engedélyezze további 4000 vagon petróleumnak a kivitelét. A miniszter nem adott a küldötségeknek végleges választ és nem is foglalt ebben a kérdésben állást. A lengyel kormány ugyanis azon a véleményen van, hogy a petróleum kivitele károsan befolyásolná a lengyel gazdasági helyzetet.

Szovjetországi papiripar. Moszkvai kimutatás szerint 1925-ben egész Szovjetországi területén 73 papirgyár dolgozott, 98 géppel és összesen 222.000 tonna papírt gyártottak 104 millió aranyrubel értékben. Gazdasági körökben úgy számítják, hogy ez év folyamán a szovjetországi papirgyárak 254.000 tonna papírt fognak termelni és hogy külföldről 100.000 tonna papírt fognak importálni. Az egész ország papírhiányát azonban meghaladja a 480.000 tonnát, úgy hogy kb. a szükségletnek 25 százaléka marad fedezetlen. Pénzügyi okokból azonban a kormány nem akar 100.000 tonnánál több papírt importálni és inkább a szükségletet akarja csökkenteni, semmint több árut importáljon, mint az a gazdasági tervben elő van irányozva.

Pengőszámítás a magyar postánál és a vasutnál. Budapestről jelentik: A nagy magyarországi közüzemek egymásután térnek át a pengőszámításra. A posta már bevezette az új pénznemet. Most a vasut dolgozza át tarifáját pengőszámításra s ezzel egyidejűleg lényeges tarifamérséklésekre készül különösen a II. és III. osztályokban.

Szindikátusba tömörülnek a romániai textilgyárak. Bukarestből jelentik: Tegnap délután tartotta meg alakuló közgyűlést a romániai textilgyárak szindikátusa. A szindikátus megalakulása után csatlakozott a nagyiparosok és munkaadók országos szövetségéhez. Az új alakulat február 15-én újabb közgyűlést tart, amelyen megválasztja az elnököt és a tisztikar többi tagjait.

Az erdélyi magánvasutak ügye. Bukarestből jelentik: Az erdélyi magánvasutak magyar tulajdonosainak Bukarestben tartózkodó delegációja tegnap délután beható eszmecsere-t folytatott Bratianu Vintila pénzügyminiszterrel. Ma délelőtt vegyes bizottsági ülés lesz, amelyen az egyes kérdések kerülnek meg tárgyalás alá.

Négy munkaügyi felügyelőségre osztották Erdélyt. Bukarestből jelentik: A munkaügyi minisztérium rendeletet tett közzé, amelyben Erdély területét négy munkaügyi felügyelőségre osztja fel. Ezek a következők: az első kerület székhelye Temesvár. Idetartoznak: Arad, Lugos és Resica. A második kerü-

BROADCASTING

RADIO-KÉSZÜLÉKEKEN

HALLGAT AZ EGÉSZ VILÁG!

Romániában is az első helyen vezet

CLUJ : STR. N. JORGA 3 SZ.
BUCUREȘTI : RADIONEL BLD. BRATIANU 26 • CERNAUȚI : ACRECO STR. MICKIEWICZ 2

gyakran ha olyan menyiség rolni me

ahová Dé

Eg uti vonal lentik: A zott progr állítási mliárd lejt akciója er gekre Bra liárd rend

Szá országi Olaszország megkezdőd adósságok adóssága l ért Olaszor tel Román

A lej: Zt pesten —

Kolozs mellett szil árfolyamok

Bécs 32 pest 305—44 60, New 1126, Milán

Zürich 208-12, Ne 1945 00, M pesti 72-75, Varsó 72-50

Bukar —, Lond 9-20, Zari Budapest —

Bukare marka 54-0 sterling 11 43-50, olas 895, dollár schilling 32 6-70, belga

Batiz Cluj Te szikv

A közegés gyárt: St'o sáiban, vi kimérő kés féle a szik alkatrészek viz és likő üzembírást slovakiai s ket. Összes ket. — Has sát v Szereleő Üveghomok A kisenevi

A takarékoság módszerét

gyakran helytelenül alkalmazzák Nem az mérvadó konyhabüdzséjére nézve, hogy az áru mennyibe kerül, hanem az, hogy mit ér! Mi haszna van belőle, ha olyan kávépótlót vásárol, amelynek 1/10 csomagolása tényleg 1 leivel olcsóbb, de ezzel a mennyiséggel csak félannyi ideig jő ki, mint hasonló rolti mennyire, hanem az áruért kétszer is kell fizetni!

Ez ellen csak egy tanács segít: Maradjon hű a „valódi Franck“-hoz. Főképpen csomagolás árú bevásárlásánál ügyeljen arra, hogy „valódi Franck“-ot vegyen! Ezen csomagolások piros papíron a „Franck“ nevet és az „ezüstkávédaráló“-t viselik ismertetőjelül.

let székhelye Kolozsvár. Idetartoznak: Dés, Torda, Beszterce és Szatmár. A harmadik kerület székhelye Brassó. Idetartoznak: Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy, Nagyszében és Marosvásárhely. A negyedik kerületét Gyulafehérvár, ahová Déva, Kudzsir és Piski tartoznak.

† Egy milliárd rendkívüli hitel a vasúti vonalak rendezésére. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatóságának kidolgozott programja szerint a vasúti vonalak helyreállítási munkálatai a tavasz folyamán egymilliárd lejt igényelnek. Miután a CFR költséghatékony eredménytelenül végződött, a költségekre Bratianu Vintila pénzügyminiszter 1 milliárd rendkívüli hitelt nyújt a vasutnak.

† Százmillió arany lej Románia olaszországi tartozása. Bukarestből jelentik: Olaszország és Románia között közelebről megkezdődnek a tárgyalások a háború alatti adósságok rendezésére. Romániának olaszországi adóssága 100 millió aranylejt tesz ki, amelyért Olaszország gabonát és élőállatokat követel Romániától.

TÓZSDE

Február 6 án

A lejt: Zürichben 225.00, Párisban 11.60, Budapesten —, Bécsben —

Kolozsvár. Ma mérsékelten élénk forgalom mellett szilárd volt a devizapiac irányzata. Az árfolyamok a következők:

Bécs 32.50—32.65, Prága 6.80—6.85, Budapest 305—310, Páris 8.75—8.80, Zürich 44.50—44.60, Newyork 229.00—230.00, London 1120—1126, Milánó 9.35—9.40.

Zürich. Zárlat: Berlin 123.50, Amsterdam 208.12, Newyork 518.75, London 2523.70, Páris 1945.00, Milánó 2089.00, Prága 1535.50, Budapest 72.75, Belgrád 914.50, Bukarest 225.00, Varsó 72.50, Bécs 73.05.

Bukarest. Devizák: Páris 8.65, Berlin —, London 1120, Newyork 230.00, Milánó 9.40, Zürich 44.50, Bécs 32.25, Prága 6.80, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 840, német márká 54.00, leva 1.58, török lira 115, font sterling 1110, francia frank 8.50, svájci frank 43.50, olasz lira 9.30, drachma 2.80, dinár 895, dollár 227.00, lengyel forint 30.00, osztrák schilling 32.00, magyar korona 32.50, cseh korona 6.70, belga frank 10.10, holland forint —

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Jadlowker esték — Carmen és Faust. Kedden és csütörtökön este operaelőadásokat tart a Magyar Színház. Jadlowkert, a világhírű tenoristát sikerült két estére lekötöni. Kedden és csütörtökön este fogja két leghíresebb szerepét énekelni: a Carmen Don Joséját és a Faust címszerepét. Ezen a két estén vendégként fognak énekelni Jadlowkerrel L. v.ay Ilonka, Rózsa Ili és Sugár Frigyes. Mindkét előadást felémelt helyárrakkal tartja meg a színház. Jegyeket már lehet váltani a Janlowker estekre.

Modern lányok. (Miss Lilián) Davisnak, az angol vígjátékírónak érdekes és mulatságos vígjátékot mutatja be a színház pénteken este. A Modern lányok témája a mai lányok férjhezvétel, mely a megváltozott világ egészen szabad erkölcsét és gondokodását tárja fel nagyon mulatságos és szellemesen megírt vígjáték keretében. A Modern lányokat már hetek óta próbálja a drámai együttes. Vasárnap délután 6-kor megismétlik.

Magyar Színház heti műsora

Vasárnap délután 3-kor: Mézeskalács (Operett, 13. adás. Neményiv. I. Ináczsal. Leszállított helyárrak. Sorozat 233)

Vasárnap délután 6-kor: Miénk az éjszaka! (Poor Lili fellépésével. Rendes helyárrakkal. Sorozat 234)

Vasárnap este háromnegyed 9-kor: Annabál (Operett. Bárletszűnet. Lengyel Irán, László és Ináczsal. Sorozat 235)

Hétfő: Miénk az éjszaka! (Poor Lili fellépésével. Napibérlet 70 szám B. Sorozat 236)

Kedd: Carmen (Jadlowker Hermann, a berlini árami opera világhírű tenoris'ja, mint vendég. Rózsa Ili fellépésével. Felémelt helyárrakkal. Premierbérlet 36. Sorozat 237. Előadás megkezdésekor a nézőtérre vezető ajtókat bezárják)

Szerda: Miénk az éjszaka. (Negyedszer. Napi bérlet 71, A Sorozat 238)

Csütörtök: Faust (Jadlowker vendégjátéka. Lévyay Ilonka Rózsa Ili, Sugár fellépésével. Felémelt helyárrak. Napi bérlet 72 B. Sorozat 239. Előadás megkezdésekor a nézőtérre vezető ajtókat bezárják.)

Péntek: Modern lányok (Miss Lilián. Újdonság, előszór. Premierbérlet 37. Sorozat 240)

Szombat délután 4-kor: Elseler Fanni (Ifjúsági előadás, olcsó helyárrakkal. Előadó tanár Tárca Bertalan. Sorozat 241)

Szombat este: Három a hisztány (Operett-repriz, új szereposztással. Neményiv. I., László Andorral. Napibérlet 73 A. Sorozat 242)

Vasárnap délután fél 3 órakor: Annabál (Operett. Rendes helyárrak. Lengyel Irán, Inácz és Lászlóval. Sorozat 243)

Vasárnap délután 6-kor: Modern lányok (Újdonság, 2. adás. Leszállított helyárrakkal. Sorozatszám 244)

Vasárnap este háromnegyed 9 órakor: Fanni (Operett, Karácsonyi I., Inácz és Lászlóval. Napibérlet 74 sz. B. Sorozat 245)

Használjunk kizárólag

כשר כשר
PLANTOL

legjobb nővéngyárat, mert ez tisztá, egészséges és kiadós!

Főtisztelő Fuchs Benjámint nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselet: HARTIG & HIENZ Cluj
Str. Juliu Maniu 8. Telefon 1-18.

SPORT

A tavaszi szezon küszöbén. Az időjárás enyhülte nemsokára ismét lehetővé teszi a csapatoknak a rendszeres, szisztematikus tréningek megkezdését és amint értesülünk, a jövő hétre már több tréningmérkőzés megtartása van tervbe véve, ami annál is inkább aktuális lett, mert a sorsolás február 22-nél bajnoki mérkőzésekhez állítja sorompóba a csapatokat. A kolozsvári egyetemek nem töltötték tétlenül a téli szünetet és felfrisült erővel és játékosanyaggal indulnak a küzdelembe. Ez utóbbira még következő számunkban visszatérünk.

Guttman a Hakoahban marad. Ismeretes, hogy a kiváló centerhalf és a Hakoah futballszakosztályvezetője: Artur Baar között keletkezett konfliktus következtében Guttman kilépett a Hakoahból és a legutóbbi híradások szerint Párisba gravitált. Bécsi tudósítás szerint azonban a felmerült ellentéteket sikerült elsimítani és így Guttman továbbra is a zsidó csapat színében fog szerepelni.

Tréningmérkőzések. Ma délután 2 órakor a Viktoria és a KKASE tréningmérkőzést tartanak a városi pályán. Utánuk a Haggiabor-Universitate tartják tréningmérkőzésüket.

Olaszország tele van külföldi futballjátékosokkal. Itáliában dühöng a futball, mert itt a labdarugás még sport és mivel új, nincsenek kiforrott játékosok. Az olasz temperamentum különben sem alkalmas az ésszel való futbalozásra. Bimulatosan futnak, de a futásba annyira belelélik magukat, hogy közben elfelejtkeznek taktikázni. Eppen ezért nagy kelete van a külföldi „őreg“ játékosoknak. Körülbelül 100—120 külföldi játékos tartózkodik Olaszországban, akik 800—2000 líras fizetéseket élveznek a klubjaiktól, ennek ellenében kötelezik magukat heti bizonyos számú tréningen és mérkőzésen megjelenni. A játékosok legnagyobb része magyarországi, kiknek külföldre távozását a magyar sport erősen érzi és most keresik a lehetőséget a játékosokat valahogyan visszaszerelni. Körleveleket küldtek szét az összes külföldön tartózkodó futballistákhoz, adjanak felvilágosítást arra nézve, mi az oka eltávozásuknak. Kérdés azonban, hogy sikerülni fog-e ez az olasz havi 2000 lírákkal szemben.

Pályázat.

Keresünk egy jó kántormestert, ki sohetubolek. Javadalmazás évi 60,000 lei, szép, modern lakás, nagy gyümölcsös kerttel, teljes szobák, díjmentesen orvos és gyógyszer és a szokásos mellékjövendelmek. Az állás megszűnéséig feltétlenül betöltendő. Utiköltséget csak meghívottak térítik meg. Chişineu, [jud. Arad] 1926 febr. 1.

Elnökség.

Pályázat

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó pályázatot hirdet egy férfi tisztviselői állásra.

Képesítést, nyelvismeretet és eddigi működést feltüntető és fizetési igényeket tartalmazó pályázatok az Árvagondozó központi irodájába (Cluj, Str. Paris 36) február hó 15-ig adandók be.

Hölgyeim!

Megérkeztek a legújabb
soyom, szalag
modellek az

IDEAL

kalapüzletbe
Cluj, Calea Regale Ferdinand 8.
feltűnő olcsó árakkal.

Batiz -- dr. Jeszenszky

Cluj, Calea Victoriei No 99.

Telefon interurbán 8-62.

**szikvizgép-
sifonfej- és
fémárugyár**

A közegészségügyi törvényeknek megfelelőleg gyárt: Sifonfejeket, szikvizgépeket bármily nagyságban, vízszűrő készülékeket, sűrűítőket, sörkimérő készülékeket, likörleparókat, mindenféle szikvizszaktárhoz szükséges kellékeket és alkatrészeket. **Borendoz:** Szikviz, kristályviz és likörgyárat, legkisebbtől a legnagyobb üzembírásra. **Raktáron tart:** Eredeti cseh-slovákiai szikvizet, oracherlis és kristályüvegket. Összes gummialkatrészeket, angolon csöveket. — Használt szikvizgépek szakszűrő javítását vagy azok becserelését vállalja.

Szerelők mindenkor rendelkezésre.

Üveghomok névedzés, nikkelezés és fémciszolás.

A kisenevi kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Fotograf, positiv negativ reprodukálásban teljesen jártas, állandó alkalmazást nyerhet. „Szombaton zárva” jelige alatt a kiadóban

2 drb. írógép és 1 drb. National pénztárcassza eladás. Megtekinthető Cluj, Calea Regele Ferdinand No 70.

Könyv- és papírüzlet eladó.

40 év óta megye zék helyen, főleg fennálló jóforgalmu könyv és papírüzlet, áru és berendezés el együtt, betegség miatt eladó. Az üzlet detail és engorgo forgalmu monopolcikk és posta érték engedélyvel bír, biztos fénys megélhetést nyújt. Cim megtudható a lap kiadóhivatalán

Templomi padok, teljesen jó tartan és különböző templom-berendezési tárgyak eladók. Izr. Hitk. Einötség, Chisinau, jud. Arad

Két fiutalembert különbajáratu szobában lakást és jó kóser kosztot kaphat. Egyetem-u. 5, ajtó 3.

Érettségizett zsidó fiatal-ember rövidára nagykereskedésbe gyakornknak kerestetik. Stenotypi ták és mindbárom nyelvet bírók előnyben. Ajánlatok „Rövidára eng os” jelige re a kiadóba kérünk.

Biztos megélhetést nyújtó, jó helyen fekvő, üzemben levő fűzifatelep, helyben, komplett aprítófelszereléssel, más üzlet mellett átadó Ajánlatok „Jutányos” jelige re Rudolf Moszehoz, Cluj, kéretnek.

HUNWALD

Cluj, Str. Vlahuta (voti Szalay-u.) 3. Telefon 147

Üvegosiszolda és tükör-ágyár. Tábánveg raktár és árukezelési vállalat. Hibás áruk újraformozása 100%

Telefon: 2-28, 10-47

SZÉP NYOMTATVÁNYOK A LEGJOBB REKLAM

Kadima=nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készünek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészi kivitelű levélpapírok, bál- és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Kérjen ajánlatot

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Tiberiu SOLTÉSZ Tibor

cérna és fonalárúk importja

a G. B. C. védjegyű olasz cérna romániai kizárólagos egyedárúsítása

Sürgöncim: Drapeau Arad, Str. Horia 1. Telefon: 6-83.

Rendkívüli alkalmi árak!

I-a szines french ing csak 260 lej
Selyem elejű ingek, legfinomabb kivitelben csak .. 350 lej

WEISS SIEGFRIED

kalap- és uridivat áruházában, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz.

Mégis csak legjobb a késnélküli

„IDEAL”

borotváló por mely az ország területén higienia

szempontból a legjobban elismert borotváló szer az arcot nem marja

kellemes hatáshagy utána. — Óvakodjunk az ártalmas utánzatoktól. Mindenütt kapható. Csak az „IDEAL” Egyedüli készítője: felirásu a valódi.

Reszling József fodrász Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Sigbetul-Marr aviei egyedárúsítója Glanzman Adolf i latszertár Str. Bogdan Voda 40

MARTIN PAL Jun.

Cluj, Piața Mihail Viteazul 25.

בשר ועלבווארעו פארברייך
ערצייגט אללערלייא ועלבווארען
פארטשאקעטע ווערען פראמפט פער נאכנאמע
ועקטואריש. פריידקראנט אונד הכשר איין פערלאנגען.

Az antiszeptikus eszköz amely világ hírnémnek örvend a

VALDA PASTILLA

amely eltávolítja és legyőzi a

Torokfájdalmakat, köhögést, megfélést, valamint a régi vagy új tüdőbajokat, chaturusokat, astmát, influenzát, stb.

A doboz facsimilje

Kapható minden gyógyszerertárban és drogueriarban

Összeis a H. CANOÛNE, Paris francia felbásu doboz valódi

Eau de Cologne

Kapható minden szakbavágó üzletben.

Kérjen mindenütt

Pierre borotva-pengét.

A legjobb fémkeverék, a legtökéletesebb gyártmány. Garantált minőség. 1800

Ursus-Extra

világos sörkülönlegesség mindenütt kapható.

CZELL-Sörfözde, Kolozsvár-Monostor